

veto

Wina nodigt Shell liever niet meer uit

Shell is hel op de Industriedag

(foto Peter Cremer)

Op een presidiumvergadering, die de voorbije week werd gehouden, besliste Wina — de kring van de studenten wiskunde, natuurkunde en informatika — om de multinational Shell niet langer uit te nodigen op hun volgende Industriedag (IDW) op vrijdag 17 januari. Reden daarvoor is het onmenselijke beleid van het bedrijf in Nigeria. Daarmee is de kogel echter nog niet helemaal door de kerk: om Shell effectief van de industriedag te weren, dienen nog minstens twee van de vier andere mede-organiserende kringen tot een zelfde beslissing te komen. De bewuste Shellpolitiek vormde vorig jaar nog de basis van verregaande onenigheid binnen de Leuvense studentenbeweging.

Op een industriedag kunnen bedrijven uit diverse sectoren zichzelf aan hun potentiële toekomstige werknemers, de studenten, voorstellen. Shell is wat Wina betreft dus niet meer welkom. Het is bekend dat de multinational door verschillende organisaties — waaronder het NCOS, Amnesty International, Greenpeace, Oxfam Wereldwinkels en de steungroep inheemse volkeren Kwia — een onmenselijk en op zijn minst weinig milieuvriendelijk beleid wordt aangewreven in Nigeria. Bovendien wordt Shell rechtstreeks steun aan het militaire regime van dat land verweten.

De kwestie kwam binnen Loko voor het eerst ter sprake toen twee jaar geleden op Sociale Raad (Sora) voorgesteld werd een BRTN-radiobERICHT te onderzoeken dat melding maakte van een slachting van tweeduizend leden van de Ogonistam in het Afrikaanse land. De BRTN berichtte nog dat Shell, de Nigeriaanse regering en het

leger daarin nauw hadden samengewerkt. De Ogonistam verzet zich tegen de oliewinning in haar gebied. De manier waarop de Nederlandse oliereus het gebied exploiteert zorgt namelijk voor een grondige verontreiniging — de Ogoni's leefden van landbouw en visvangst — en biedt de getroffen stammen weinig of geen financiële of andere compensaties.

Aktie

De hele zaak kreeg vorig jaar ruimschoots aandacht in de internationale pers toen schrijver en Ogoniverzetsleider Ken Saro Wiwa en zeven van zijn medestanders door de Nigeriaanse overheid werden opgehangen. Dat leidde tot een felle boycot van Shellproducten in met name Nederland en Duitsland. Verschillende landen, waaronder Zuid-Afrika, drongen aan op een internationale boycot van Shell.

De werkgroep die zich binnen Sora — de ter zake bevoegde geleding van de Leuvense studentenbeweging Loko — met de materie bezig hield, organiseerde enkele maanden nadien een actie tijdens een industriedag van de Landbouwkring (LBK) waarop Shell Research uitgenodigd was. Het NCOS en het groen jongeren netwerk Genoeg voerden om dezelfde reden enkele weken nadien ook actie op de industriedag van VTK, de kring van de burgerlijke ingenieurs. De actie van Sora was wegens hoogdringendheid op geen enkele Algemene Vergadering (AV) aangekondigd, maar past wel binnen de politiek die Sora op dat moment in de zaak voerde. Een aantal kringen nam het echter niet dat een raad actie voerde op een kringactiviteit. Op een Open Algemene Vergadering (OAV) werd dan maar beslist dat elke Loko-actie moet goedgekeurd worden op een AV van de betrokken raad en in geval van hoogdringendheid moet minstens vierentwintig uur voorhand contact genomen worden met de verantwoordelijke van de kring.

Tegen

Wina is de eerste kring die beslist dat Shell wat hen betreft niet hoeft te komen. Een groot deel van het presidium stemde effectief tegen de aanwezigheid van Shell — 15 tegen, 6 voor en 2 onthoudingen — nadat hierover grondig en met de nodige dokumentatie gediscussieerd was. Zoals gezegd hangt de uiteindelijke beslissing nu nog af van de positie die de mede-organiserende kringen zullen innemen. Van Bios, Chemika, Merkarot en de Geologische Kring moeten er daartoe zeker twee tot een zelfde beslissing komen.

Kris Jacobs
Kurt Wouters

binnenin

Postbode/Rijkswacht 3

Zaterdagavond, 19.45 u. Bouwewijstadijon:
"Heren, als u deze opdracht aanvaardt, besef u dat 's lands regering elke wetenschap over uw akties zal ontkennen. Het plan is simpel: ieder pakt zijne man en De Wilde de ballen. Albert, gij schakelt de koning uit en vervangt hem. Ge hebt dezelfde naam en ge komt van Newcastle, wat in feite hetzelfde is als Neuchâteau. Dat zal het volk vertrouwen inboezemen. Bovendien zijt ge Paola haar tipe. Ge maakt nog rap ne kleine samen en die wordt uwen troonopvolger: Gianni!"

Huysse 6

"Renier, gij verlaat met een rode kaart voortdijg het veld. Pak één van die kleine Molukkers langs achteren of zo, enfin wees kreatief. Als ge u gedoucht hebt, breekt ge binnen in de centrale computerzaal van de voetbalbond. Zoek daar de naam op van de faktuur die de opstelling van onze ploeg aan Het Laatste Nieuws heeft verraden en maak hem onschadelijk. Deze hoedschap vernietigt zichzelf binnen de drie sekonden."

Sienjaal 7

"Tiededie, tiededie, tiedie, Tiededgie, tiededie, tiedie. Tomdomdom dom dom dom. Tapada, tapada, tapada tadaam. Tapada, tapada, tadaam. Tomdomdom dom dom dom."
(Sienjaal from "Mission: Impossible 2: The Day We Got Ongelukkig Op Ons Bakkes")

Nationaal studentencongres van VVS

VVS resoluut naar de toekomst

Op zaterdag vijftien december was Loko gastheer voor het Nationaal Studentencongres van de Vereniging van Vlaamse Studenten (VVS). Op zo'n congres bepalen de studentenvertegenwoordigers de toekomstige lijn van deze Vlaamse studentenoverkoepeling. Het congres dringt ondermeer aan op wetenschappelijk onderzoek naar de werkelijke studiekost.

VVS zou eigenlijk de overkoepeling moeten zijn van alle Vlaamse hogeschool- en universiteitstudenten. In de praktijk blijkt dat niet helemaal te kloppen. Zo zijn de Gentse universiteitstudenten niet vertegenwoordigd, omdat VVS alleen koepelorganisaties als leden aanvaardt. Om het nog ingewikkelder te maken vertegenwoordigt VVS wel de Gentse universiteitstudenten bij de overheid. Die beschouwt VVS namelijk als representatief voor alle studenten en dus als gesprekspartner bij uitstek. Een ander euvel is het gebrek aan geassocieerde hogeschool-

koepels. Het congres moest hier ook een mouw aan passen. De hogescholen gaven inderdaad ook ruimschoots acte de présence. Later op de dag bleek trouwens een grote eensgezindheid tussen de hogescholen en de universiteiten. In die zin was het congres hoopgevend voor de toekomst.

Zoals het op een congres hoort, begon de dag met een aantal inleidende toespraken. VVS-voorzitter Jan Franssen wees op de noodzaak van een studentenoverkoepeling.

Terug naar af(zender)

Officieel heette het ter ziele gegane initiatief het 'Informatie Uitwisselingsproject' tussen rijkswacht en De Post. Postbodes, en in een later stadium ook Lijnchauffeurs en Belgacommedewerkers, moesten verdachte toestanden melden via een fichesysteem. Leuven was hiervoor uitgekozen als proefstad. Dat project werd vorige week — althans voorlopig — opgeborgen door minister Vande Lanotte.

Gaat dit project alsnog door, dan is de kans reëel dat uw overijverige postbode — alias het derde oog van de rijkswacht — eerst-daags melding maakt van de subversieve literatuur die hij in uw brievenbus stopt, van het buitensporig aantal lege flessen sterke drank dat zich op uw drempel bevindt of van het feit dat uw fiets op uw stoep is geparkeerd en minder dan een halve meter doorgang vrij laat. De rijkswacht en minister van Binnenlandse Zaken Vande Lanotte leken verbaasd over het protest en trokken het project voorlopig in voor 'bezinning'.

Luitenant-kolonel en distriktkommisaris van de Rijkswacht van Leuven, Pol Vanthielen, verschaft toelichting bij het initiatief: "Het is blijkbaar onmogelijk om ons project ook maar aan één journalist uitgelegd te krijgen. Sinds september vorig jaar liep dit project in Landen, Tienen en Aarschot. We hebben daardoor vier tips binnengekregen die we anders niet hadden binnengekregen. We wilden met het project de drempelvrees bij de bevolking verlagen en onze relaties met hen verbeteren."

Post

Vanthielen meent dat het project op de klippen liep door de heisa die vorige week was ontstaan in de media over het initiatief en door de gebrekkige hiërarchische structuur van De Post. "De Post van Leuven ging wel akkoord om mee te werken aan zo'n initiatief, de centrale directie in Brussel was hiervan blijkbaar niet op de hoogte en uitte vorige week dan ook haar verzet. Het is niet onze fout als De Post een intern communicatieprobleem heeft." Andere reden voor de negatieve ontvangst van dit initiatief, nog steeds volgens de distriktkommisaris: "Je kan hier niets genuanceerd uitleggen. Dit land leeft van schok tot schok en je moet alles uitleggen zodat iedereen alles in één minuut begrepen heeft. Dat lukt dus niet."

Volgens Vanthielen zou het allemaal zo'n vaart niet lopen met de verklikkersmaatschappij: "Het systeem voorziet in twee drempels. Eerst en vooral het gezond

verstand van de postbode — dat toch wel aanwezig is — en de tweede drempel zijn wij bij de rijkswacht zelf. Ik ontken niet dat er een risico bestaat, en het zou hypokriet zijn om te zeggen dat dat een probleem van De Post is." Maar één anoniem telefoontje op de groene lijn volstaat nu toch al om een minister in opspraak te brengen? Vanthielen: "Toen die lijn opgericht werd, was dat de verantwoordelijkheid van onze alom gewaardeerde Connerotte, plots is ze slecht en voilà, het is de lijn van de rijkswacht."

Het blijft toch vreemd in de oren klinken dat uitgerekend de rijkswacht met dit initiatief op de propren komt terwijl in ons land de politie instaat voor het 'eerstelings-kontakt' met de bevolking." Het lijkt op het zoveelste wapenfeit in 'la guerre des flacs', met de politievakbond die beweert dat de rijkswacht hun taak wil overnemen. Pol Vanthielen: "De politie pakt soms uit met puik werk van de wijkagent, maar dat is toch een zeer mistig vuur. Ken jij je wijka-

gent? Ik moet eerlijk zeggen dat ik de mijne niet ken. Ik zou niets zeggen mocht ik de vruchten zien van dat goed politiewerk, maar nu... Ach, ieder zijn job." De Troch, hoofd van de Nationale Politie ging dus volledig akkoord met dit initiatief? Vanthielen: "Laat ons zeggen dat hij niet tegen was." Bij De Post liet men een heel ander geluid horen. Veto kreeg na zes keer doorverbinden de bevoegde persoon aan de lijn. Mevrouw Vantrappen, direktore Kommunikatie, draaide de klassieke interviewrollen even om: "Met wie van de rijkswacht heeft u dan wel gesproken?" De naam van luitenant-kolonel Vanthielen ontlokte deze dame een volledige minuut gegrimm. Gevraagd naar het waarom van deze komische interventie, antwoordde mevrouw Vantrappen (alle andere vragen bleken kwasi overbodig): "Ja, Vanthielen heeft mij niet graag. Hij is kwaad op mij omdat wij niet willen meewerken. Enfin, dat gaat toch niet. Een postbode is een vertrouwenspersoon. Naast zijn taak om brieven te bedelen heeft hij ook nog een sociale functie. Dit project is absoluut uitgesloten. Zoals elke normale burger moet een postbode een burger in nood signaleren, en dat gebeurt nu al. Dat hoeft helemaal niet door de rijkswacht geregeld te worden."

Volgens de rijkswacht gaat het project niet door omwille van — onder andere — een gebrekkige hiërarchie bij De Post. "Wij zijn De Posterijen niet maar De Post, een autonoom overheidsbedrijf dat met verregaande decentralisering werkt. En dat werkt goed, wij zijn het grootste bedrijf van het land met 46.000 werknemers. Van zodra een inspectie naar Leuven op bezoek was geweest hadden wij ook lucht gekregen van dit initiatief." Eigenaardig dat een gelijkwaardig project één volledig jaar liep in Tienen zonder opgemerkt te worden door die inspecteurs. Mevrouw Vantrappen wou echter nog één en ander kwijt: "Vanthielen moet er mee ophouden met achter mijn rug nog altijd postbodes op te bellen om toch mee te doen. Het moet gedaan zijn. Nee, het interesseert die postbodes niet om op

een gestructureerde manier informatie door te spelen, zoals hij beweert. Het pluspunt van onze mensen is juist dat ze zo dicht bij de bevolking staan. Nu, in de moeilijkste periode van het jaar, met de vrieskou en de vrucht aan wenskaarten, moeten onze post-

WVS

vervolg van p. 1

ing. Volgens hem ligt het grootste belang van VVS in de uitbouw van belangennetwerken voor de toekomst. Dat illustreerde hij aan de hand van actuele problemen rond huisvesting, het Hobudekreet en het opkomende protest rond kontingentering. De tweede spreker, de Leuvense rektor André Oosterlinck, beaamde dat volmondig. De rektor merkte wel op dat VVS alleen invloed kan uitoefenen indien de organisatie door de basis wordt gedragen. Tenslotte drukte ook Grégor Chapelle, de voorzitter van de Franstalige tegenhanger FEF, zijn hoop op een goede samenwerking uit. Herfinanciering van het onderwijs en een groter aantal docenten zijn thema's waarvoor het FEF alvast samenwerking mogelijk zag.

Het kongres werd vervolgens opgedeeld in een drietal thematische werkgroepen. De werkgroep studiefinanciering en jobstudenten had als uitgangspunt het streven naar democratisering van het onderwijs. Binnen dat domein werden drie concrete problemen aangestreept. Een eerste is het gebrek aan (recent) wetenschappelijk onderzoek naar de werkelijke studiekost. Aan de hand van zo'n onderzoek zou het mogelijk worden om een studie-index te stellen die alle noden van de studenten moet bevatten. Meer concreet betekent dat een index waaronder vervoer, voeding, huisvesting, studie en ontspanning vallen. Uiteraard dient deze index jaarlijks geaktualiseerd te worden.

Vanuit zo'n index kan dan ook het beurzenstelsel hervormd worden. Een tweede probleem dat de werkgroep onderscheidde, was namelijk het huidige beurzenstelsel. Dat wordt ondermeer als inadecquaat beschouwd omdat het getrap is, met andere woorden dat boven bepaalde inkomensgrenzen, je beurs plots vijftigduizend frank minder is. In verband met het beurzenstelsel haalde de werkgroep ook aan dat de ouderafhankelijkheid bevordert. Doordat de ouders de studies financieren beschikken ze over een zekere macht ten opzichte van de studenten. Op die manier bestaat de mogelijkheid dat ouders de studiekeuze beperken. Ondermeer daarom was de werkgroep voorstander van een studietoeloo voor iedere student, dat onafhankelijk is van diens inkomen of dat van zijn ouders.

Retro-aktief

Derde probleem was de devaluatie van de basisdiploma's. De overheid financiert geen voortgezette opleidingen. Wie die zelf kan betalen zit zijn kansen op de arbeidsmarkt aanzienlijk stijgen ten opzichte van de minderbevoegde studenten.

Vanuit die problematieken werden een aantal voorstellen geformuleerd waarover later op de dag gestemd werd. Principieel zal VVS in de toekomst pleiten voor het slopen van alle drempels, de volledige kosteloosheid van het hoger onderwijs en de invoering van een studietoeloo of universeel basisinkomen. Daarmee pleit VVS dus ook voor een gegarandeerd inkomen voor niet-studenten. Op korte termijn vindt VVS echter ook dat er werk moet gemaakt worden van een retro-aktieve automatische indexatie van de studiebeurzen, een volledig lineair beurzenstelsel en verhoogde maximuminkomensgrenzen. Opmerkelijk is ook het pleidooi voor een openbaar-vervoerkort voor studenten, net zoals die al bij

bodes geagresseerd worden op straat en al die vernederende kartoons slikken, you name it, dat is toch niet serieus."

Onze plaatselijke postbode was ook helemaal niet te spreken over dit initiatief, en meldde dat de grote meerderheid van zijn kollega's er net zo over dacht. "Waar gaat het met dit land naartoe, moet dit een politiestaat worden? Sommige, vooral jonge, postbodes zijn bang geworden. Wij vrezden voor onze goede naam, die door zulke projecten wordt misbruikt."

Lorin Parys

onze noorderburen bestaat. VVS zal ook pleiten voor een beurs voor beregerechtigde bisser. Verder werden ook resoluties aangenomen in verband met jobstudenten. Zo wil VVS in de toekomst de herinvoering van de RSZ-vrijstelling voor jobstudenten tijdens de vakantiemaanden. De invoering van een maximum onbelastbaar inkomen van honderdveertigduizend frank voor studenten die werken, vormt het kongres ook essentieel. Momenteel ligt die grens op 78.000 frank. De wetgever lijkt daar voorlopig echter geen oren naar te hebben. Voor jobstudenten die werken als zelfstandigen in bijvoorbeeld ingetendeel zelfs een wetsvoorstel op tafel om die grens te verlagen tot veertigduizend frank.

Smirnov

De werkgroep die de gevolgen van het Hobudekreet en de kwaliteit zorg in het hoger onderwijs besprak, was ook alleshalve tevreden met de huidige situatie. Het Hobudekreet zou niet afgestemd zijn op autonomie of een betere kwaliteit van het hoger onderwijs, maar wel op besparingen. De werkgroep klaagt dan ook over de te kleine enveloppes die de verschillende koepelhogescholen krijgen toegewezen. Deze te kleine enveloppes verplichten veel scholieren ertoe naar privefinanciering te zoeken. Eerst en vooral stijgt zo de druk tot meer inspraak van prive-organisaties in het bestuur van de hogeschool of het departement. Bovendien kan privefinanciering volgens de werkgroep leiden tot een dual onderwijssysteem. De situatie in de Verenigde Staten werd hierbij als voorbeeld aangehaald. Dat een dergelijke situatie voor VVS niet kan, kwam later in de resoluties duidelijk tot uiting komt. Instemming was er ook voor het behoud van de werkingsmogelijkheden van voor de fusies, een democratische bestuurscultuur en behoud van het docentenaantal.

De werkgroep boog zich ook over het probleem van de ongelijke subsidiëring van hogeschoolstudenten en universiteitstudenten. Voor sociale voorzieningen ontvingen de universiteiten negenduizend frank per student, de hogescholen slechts 3.200 frank. Een resolutie om dat laatste bedrag op te trekken zonder aan het universitaire niveau te raken, werd zonder problemen aangenomen.

De derde en laatste werkgroep boog zich over de toekomst van de studentenbeweging en meer bepaald de rol van VVS daarin. De werkgroep vond dat VVS in de toekomst het voortouw moet kunnen nemen door bepaalde standpunten in te nemen, deze te verdedigen en uit te leggen. Deze standpunten moeten kunnen worden ingenomen rond elk maatschappelijk debat dat direct of indirect de studenten raakt. Dat ziet de werkgroep als de enige mogelijkheid om spontane reacties van de studenten bij elkaar te brengen en te kanaliseren. Wel dient dat eengemaakte standpunt vanuit de basis, door raadpleging van de verschillende geledingen, gedragen te worden. Ook hier kon het kongres zich later in vinden.

Momenteel is VVS een overkoepeling met een getrapte structuur. Een andere mogelijkheid is een ledenorganisatie waarvan de individuele studenten lid kunnen worden. De werkgroep koos hier duidelijk voor de bestaande koepelstructuur. Die biedt namelijk een veel sterkere legitimeitbasis voor het verdedigen van standpunten. Ook dat werd in de resoluties bevestigd.

Wim Van der Meersch

Ijshockey op de Oude Markt

Nu ze in Nigeria, Turkije en zelfs Nederland beter kunnen voetballen dan in België, wordt het hoog tijd dat dit land zich concentreert op andere sporten. Een waarom de Hollanders niet op hun eigen terrein verslaan? Het ijs, jawel. Apollon, van alle kringen de dapperste, daagt iedereen die een equipe kan verzamelen uit om de strijd om de puck aan te gaan. Ijshockey is the name of the game dat op zondag 5 januari opgevoerd zal worden op de Oude Markt, waar geheel volgens de heersende mode een kunstmatige kerstijsbaan zal worden aangelegd. Dat ze daar bij de dijkbreken in het Maasland niet aan gedacht hebben. Het bodycheck en zal een aanvang nemen vanaf halfeven. Het dream team van de Mecenas's Michelangelo's is alvast op afzondering vertrokken naar de schaatsbaan van Haastode.

(be)

Studenteneis 'pintjes 20 fr' schromelijk genegeerd

Uanaf 1 januari 1997 zal het nieuwe horekareglement van de stad Leuven in voege treden. Er wordt een opvolgingscommissie in het leven geroepen met vertegenwoordigers uit de Leuvense horeka en het stadsbestuur. De fakbars zijn momenteel eerste opvolger, maar de kans dat ze ook effectief deel zullen uitmaken van deze opvolgingscommissie is vrij groot. De Leuvense fakbars hebben zich alvast georganiseerd. Ze willen constructief en positief meewerken.

Het nieuwe horekareglement bundelt de tot hertoe bestaande reglementen met betrekking tot brandveiligheid, hygiëne en milieu in dranklijstijven. Muren, vloeren, plafonds, trappen, deuren, bekleding, meubilair, kortom zowat alles dient op zijn minst een half uur weerstand te kunnen bieden aan heftige brand en uit brandvrij en brandveilig materiaal vervaardigd te zijn. Maar dit betekent ook: weg met de houten vloeren, deuren, krukjes. Geen gezelligheid meer, maar koude, kale muren en high-tech space-achtig meubilair. Men is er immers nog steeds niet in geslaagd om dat brandveilig materiaal enige esthetische waarde mee te geven.

Volgens artikel 49 van het nieuwe reglement kunnen sommige gebouwen evenwel van een vrijstelling van de strenge brandveiligheidsnormen genieten. Het betreft hier gebouwen met een onbetwistbare historische, architecturale of folkloristische waarde, maar slechts in de mate dat het onontbeerlijk is om het behoud van deze

waarde te verzekeren. Het voorzien van aanvullende brandbestrijdingsmiddelen wordt echter als bijkomende voorwaarde gesteld. De Oude Markt valt haast volledig in deze categorie, en komt er zo een flink stuk goedkoper vanaf.

Decibel

De geluidslimiet ligt op 85 decibel. Plaatsen waar die norm overschreden wordt, hebben voortaan een muziekvergunning nodig.

Om erop toe te zien dat er ook gevolg wordt gegeven aan het nieuwe horekareglement wordt een opvolgingscommissie in het leven geroepen, die bestaat uit zes vertegenwoordigers van de stad Leuven en vier van de Leuvense horeka. In het horekareglement wordt een aanpassingstermijn van 7,5 jaar vooropgesteld, wat niet wil zeggen dat die termijn voor elke Leuvense horekazaak geldt. Eén van de taken van de opvolgingscommissie bestaat erin de burgemeester te adviseren in het vaststellen van die termijn. Zo is brandveiligheid bijvoorbeeld prioritair en zal de termijn slechts enkele weken of zelfs dagen tellen, afhankelijk van de aanpassingen nodig om aan de gestelde eisen te voldoen. Daarnaast ziet de commissie erop toe dat de uitvoering van een jaarlijks puntenplan zal worden opgevolgd. Stelt de commissie vast dat er aanpassingen nodig zijn, dan moet de betrokken horekazaak een gemotiveerd dossier indienen, aangevuld met een jaarlijks stappenplan, waarin de aanpassingen worden gespreid over meerdere jaren. Positief advies van de brandweer is

evenwel altijd een eerste vereiste.

Zowel op de stuurgroep als op het stadsverleg vond men het niet meer dan normaal dat ook de fakbars hun vertegenwoordiging zouden krijgen, aangezien ze toch een zekere eigenheid hebben binnen de Leuvense horeka. De formulering was echter wel voor interpretatie vatbaar. Zal iemand van de Leuvense horeka die vertegenwoordiging op zich nemen, of wordt er een student opgenomen? Ondertussen bestaat daar al wat meer duidelijkheid over. Het staat immers vast dat de plaats van eerste opvolger voor de fakbars werd gereserveerd. Van zodra er één van de leden uit de horeka wegvalt zullen zij de vrijgekomen plaats in de opvolgingscommissie opvullen. De kans dat dat gebeurt is vrij groot aangezien één van de huidige leden nog lang niet zeker is of hij wel wil zetelen.

Het is niet de bedoeling dat de leden zichzelf of dat deel van de horeka waaruit ze komen vertegenwoordigen. De diversivi-

teit van de samenstelling moet een garantie bieden voor een beter inzicht in de specifieke problemen die zich kunnen stellen. Ook de fakbars willen hier graag constructief aan meewerken. Het is namelijk niet evident dat een vertegenwoordiger van de Leuvense horeka zich volledig kan inleven in de situatie van fakbars. Daarom hebben ze zich onlangs georganiseerd in een fakbaroverleg. Bert Janssen (Politika-Kaffee) werd verkozen tot fakbarvertegenwoordiger voor de opvolgingscommissie en de stuurgroep horeka.

De samenwerking tussen Leuvense horeka, stad en studenten verloopt momenteel naar behoren. Studenten mogen dus op beide oren slapen. Al mag niet vergeten worden dat het nieuwe reglement hoedanook van de verschillende fakbars een serieuze financiële inspanning zal vergen, of er nu een fakbarvertegenwoordiger in de commissie komt of niet.

Wendy Danko

De kapriolen van de CVP

De grootste komotie deze week werd toch vooral veroorzaakt door de kamerfractievoorzitter van de CVP, Paul Tant. Die verklaarde tegenover een delegatie studenten dat de CVP tegen kontingentering is. Dezelfde partij stemde vorig jaar nochtans in met de mogelijkheid om een kontingentering in te voeren. Minister Colla was dan ook verantwoordelijk dat de CVP met die uitlating de 'Pax Medica' hiptekeerde. Een onverwachte politieke steun voor de studenten, op het eerste gezicht. Het partijburo zond zelfs een persmededeling dat de partij zich nooit met kwota, die geen goede oplossing zijn, akkoord verklaard heeft en dat het beter is te beperken door de invoering van een proef voor de aanvang van de studies. Het communikee vermeldde ook dat "het buro van oordeel is dat het standpunt van de studenten blijk geeft van verantwoordelijkheidzin." Vorige week donderdag kregen we in De Standaard echter al andere berichten te lezen. Onder de titel

'Tant sust Colla', zegt Tant dat hij niet zal dwarsliggen bij de uitvoering van het akkoord tussen Colla, de mutualiteiten en de ziekenfondsen. In die akkoorden staat de kontingentering uitdrukkelijk vermeld. Tant vindt nu dat kontingentering wel kan, maar als stok achter de deur. Dus om de gemeenschappen onder druk te zetten zodat ze iets moeten doen tegen het teveel aan artsen. Als de gemeenschappen niets doen tegen de instroom, dan mag een kontingentering worden toegepast, maar dan wel zonder vaste aantallen per jaar, en slechts voor een termijn van bijvoorbeeld vijf jaar. Tant gaf hier toe onbedachtzaam te zijn geweest. Van een duidelijk principieel standpunt is er dus geen sprake. Was het geen vooraanstaand CVP-politicus die zei: 'Beoefen de kristelijke deugd bij uitstiek, de hypocrisie, want dat doen we toch allemaal'.

(zie ook p. 5)

(ld)

KU
LEUVEN

Universitair Rekencentrum

de Croylaan 52A

3001 Heverlee

U R C - info

In het nummer 9 van VETO wordt gewezen op een wat manke communicatie tussen het Universitair Rekencentrum en de student. Hierna samengevat de voornaamste luiken van de diensten van het URC voor de studenten. Alle informatie is tevens te vinden op CWIS (http://www.kuleuven.ac.be/urc/urc_thema.html).

Probleemoplossingen via **Helpdesk**. E-mail: helpdesk@cc.kuleuven.ac.be Tel.: **2800**.

PC-Klassen

locatie	openingsuren (week)
Universitair Rekencentrum	24u. op 24u.
Campus Arenberg	8u.-22u.
Dekenstraat	24u. op 24u.

Informatieve brochure te bekomen op het secret. URC, tel. 2203 en bij de operators in de PC-klassen.

© zetelings (cfr. CWIS)

PC-Verhuur

Desktop standaard	Desktop multi-media
DellOptiPlex/Pentium/16MB/1GB HD/15" Col	DellOptiPlex/Pentium/16MB/1GB HD/15" Col CD-Rom 8x, soundblaster 16bit, 2 LS
Huurkost per maand: 1.350,-	Huurkost per maand: 1.620,-

Contract met alle informatie te bekomen in de PC-shop, tel. 2201

Internet

- E-mail
- Surfen, geen beperking, wel naleving van deontologische regels
- HTML faciliteit met toegang tot "FTP-server"

Verdere informatie bij de operators in de PC-klassen

PC-Verkoop

Desktop standaard	Desktop multi-media (zonder 'removable hardisk')
DellOptiPlex/Pent133/16MB/1GB HD/15" Col	DellOptiPlex/Pent133/16MB/1GB HD/15" Col CD-Rom 8x, soundblaster 16bit, 2 LS
43.000,-	48.000,-

Prijslijsten van volledige gamma te bekomen in de PC-shop, tel. 2201

Dial-in

- Internet-toegang vanop de studentenkamer of van thuis (b.m.v. telefoon en modem)
- Telefoonkosten beperkt tot gesprekskosten met Universitair Rekencentrum
- Aansluiting na registratie in de PC-klassen

Verdere informatie bij de operators in de PC-klassen

Cursussen

- Avond- en dagcursussen
- I.v.m. tekstverwerking, systemen (DOS, unix)
- pakketten (SAS, Access, Excel)
- talen (C, Fortran), netwerk, ...

Informatie op het secretariaat URC, tel. 2203

Kontingentering pas in 2006?

Iwee weken geleden zorgde de 'pax medica' tussen de artsen, de ziekenfondsen en de ministeries van Volksgezondheid en Sociale Zaken voor heel wat opschudding bij de geneeskundestudenten. Het akkoord stelt immers duidelijk dat in 2004 nog slechts zeventienhonderd artsen en Rizivnummers kunnen krijgen. Daardoor wordt studentenbeperking vanaf volgend academiejaar een feit. Dat er in het akkoord tegenover de tot in detail geregelde kontingentering enkel wat principesverklaringen stonden over andere maatregelen in de gezondheidszorg, zette kwaad bloed bij de toekomstige artsen. Akties bleven dan ook niet uit.

Maandag voerden de geneeskundestudenten akties bij de partijburo's van CVP en SP, en werd er telkens een delegatie van de studenten geneeskunde en Loko ontvangen. Bij de SP waren de studentvertegenwoordigers getuige van een heftige woordenwisseling tussen de ministers Colla en Van den Bossche. Deze

laatste had vorig jaar van Colla garanties gekregen dat het toelatingsexamen geneeskunde drie jaar aanlooptijd zou krijgen. Met het invoeren van de kontingentering in 2004 kan er echter van een proefperiode geen sprake zijn (zie Veto 11).

Minister Van den Bossche vindt dat de federale overheid (Volksgezondheid) de Vlaamse Gemeenschap (Onderwijs) niet voldoende tijd gunde om een fatsoenlijk selectie-instrument te ontwikkelen. Dat selectie-instrument vóór de studies is nodig, wil men vermijden dat de afgestudeerde geneeskundestudenten geen arts mogen worden omwille van de kontingentering.

De sociale kaderwet van 13 maart 1996 schied de mogelijkheid om een kontingentering in te voeren, en dit als stok achter de deur indien de gemeenschappen zelf geen poging zouden doen om het aantal afgestudeerde artsen te beperken. De federale overheid kan immers niet rechtstreeks ingrijpen in het aantal afgestudeerde artsen omdat onderwijs gemeenschapsmaterie is. Bovendien wordt enkel Vlaanderen gestraft, terwijl net zij, door een proef te ontwikkelen, haar verantwoordelijkheid had opgenomen. De franstalige gemeenschap heeft immers nog geen maatregelen genomen om het aantal studenten geneeskunde te beperken. Zij voert de selectie immers pas na de derde kandidatuur en heeft dus nog enkele jaren tijd om een selectieprocedure te ontwikkelen. Een aantal studenten kan dan verder geneeskunde studeren, terwijl het 'overschot' naar aanverwante studierichtingen moet 'geherorieënterd' worden.

Waarom de franstalige gemeenschap pas een selectie na de kandidaturen door-

voert, is niet helemaal duidelijk. Financiering is echter een plausibele reden. In tegenstelling tot Vlaanderen voert Wallonië immers geen enveloppefinanciering door. Dat betekent dat de franstalige universiteiten en de fakulteiten minder geld krijgen wanneer er minder studenten ingeschreven zijn. In Vlaanderen hebben de universiteiten van de onderwijsminister bekomen dat ze, ongeacht een mogelijke daling van het aantal studenten, een vast bedrag toegestopt krijgen.

Bus

De 'Pax Medica' zelf werkt de kontingentering volledig uit — een jaartal, de aantallen en een verdeling tussen de gemeenschappen liggen al vast —, terwijl het op andere punten zeer vaag blijft. Minister Colla vindt nochtans dat er op alle gebieden serieuze vooruitgang is geboekt. Over vernieuwing in de gezondheidszorg wordt immers reeds meer dan twintig jaar gepraat, en nu is er eindelijk een akkoord uit de bus gekomen. Om dat te bereiken heeft de minister van Volksgezondheid het debat volledig gedepolitiseerd en alle adviezen overgelaten aan de planningskommissie. Die heeft dan ook een aantal maatregelen voorgesteld. In deze commissie zijn de artsenverenigingen en de mutualiteiten zware lobbygroepen, die er dan ook voor gezorgd hebben dat een aantal maatregelen nogal vaag blijven.

Echelonnering is er zo één. Deze maatregel beoogt een systeem van getrapte gezondheidszorg. De patiënt stapt dan eerst naar een huisarts in plaats van zich onmiddellijk tot een specialist te wenden. Op die manier kan overconsumptie vermeden worden: de huisarts stuurt je pas naar de specialist door als het echt nodig is, en dan ook meteen naar de juiste specialist. Het akkoord schuift deze echelonneringsplannen door naar een Algemene Raad voor Medische Evaluatie, die nog opgericht moet worden.

Een andere maatregel is het centraal medisch dossier. Elke patiënt zou zo'n dossier moeten hebben waarin al zijn gegevens verzameld zijn. Ook hier legt het akkoord geen eisen op. En voor pensionering 'kunnen' vanaf 2004 maatregelen genomen worden. Konkrete afspraken zijn niet gemaakt, die worden doorverwezen naar de planningskommissie.

Minister Colla vond de kritiek van de studenten op de niet echt uitgewerkte maatregelen in de gezondheidszorg "zotternij, met mijn complimenten", maar ging wel de opdracht geven aan de planningskommissie om een definitief advies te schrijven met een aantal specificaties en preciseringen. De minister wilde zelf geen voorstellen doen, om alles gedepolitiseerd te houden. Zelfs afspraken

Kuifje bij de SP

Bij de SP werd de vertegenwoordiging ontvangen door Myriam Vanleerberghe, die de commissie volksgezondheid voorziet, en Hans Bondt, die in de commissie sociale zaken zetelt. De SP vindt dat het vrijmarktmechanisme niet opgaat voor de gezondheidszorg, omdat het gevaar voor overconsumptie en kwaliteitsdaling er problematisch is. De SP is dan ook voor een sterke regulering van het aanbod, en ziet vooral heil in maatregelen als echelonnering en samenwerking tussen ziekenhuizen. Volgens de SP moet er ook rekening gehouden worden met het veld, de mensen die werken binnen de gezondheidszorg. Zij regelen liever alles op hun manier. Vandaar dat de wetgeving op dit gebied zo traag op gang komt en men bij de SP al heel blij is dat er een akkoord gekomen is, ook al heeft men vragen bij de snelheid waarmee maatregelen worden genomen. Dit akkoord kan dan ook geen eindpunt zijn. Op de studenteneis tot uitstel van de kontingentering, zodat de toelatingsproef een evaluatieperiode krijgt, reageerde men vrij positief. Dit doet opnieuw vermoeden dat er dus toch een testperiode voor de ingangsproof komt.

Ook op het kabinet Colla werden studentvertegenwoordigers van de VVS, de Vlaamse geneeskundige kringen en de FEF ontvangen. Hier werd vooral het belang aangehaald van de mogelijke rol van studenten als deelnemer aan het debat over de gezondheidszorg. Wat de planningskommissie voorstelt, heeft ook implicaties voor het onderwijs, dus moeten ook daar de studenten kunnen deelnemen aan het overleg. Bovendien hebben de studenten ook een visie op mogelijke maatregelen in de gezondheidszorg, die los staan van die van de, vaak korporatistische, belangengroepen.

(ld)

over het invoeren van een jaartal voor de kontingentering liet hij vrij naar de commissie. Op de vraag van de studenten wat er gebeurt als in het definitieve voorstel de kontingentering in 2004 behouden blijft, antwoordde de minister dat hij dan wel zijn verantwoordelijkheid zal nemen. Tussen de regels konden de studenten opmaken dat hij niets liever zou willen dan dat de planningskommissie de kontingentering met twee jaar uitstelt in haar definitieve advies, zodat de toelatingsproef geëvalueerd kan worden. De vertegenwoordigers van het Vlaamse ministerie van Onderwijs moeten dus druk uitoefenen in de planningskommissie. Op de vorige bijeenkomst van de commissie stuurden die vertegenwoordigers echter hun kat, en Colla was hierover zeer ontstemd. Als deze mensen een uitstel met twee jaar hadden kunnen bedingen, was er immers heel wat minder protest geweest tegen het akkoord zoals het nu gesloten is.

Ludwig Deweghe

Onze mannen bij de Volksunie

Naast het bezoek aan Van de Bossche en Colla werd er ook nog gesproken met andere mensen van politieke partijen. Het was immers de bedoeling van de studenten de discussie rond kontingentering volop onder de aandacht te brengen en iedereen bewust te maken van het probleem.

Bij de Volksunie ontvingen voorzitter Bert Ancaux, ondervoorzitter Patrik Vankrunkelsven en kamerlid Annemie Van de Casteele de studentendelegatie. De VU heeft na een lange interne discussie de kwaliteit van de gezondheidszorg toch boven de vrijheid van studiekeuze verkozen. "Dit omdat de kwaliteit van de zorgen die een arts met heel weinig patiënten verstrekt, achteruit gaat", aldus Vankrunkelsven, die zelf als arts betrokken was bij de behoevenstudie die het Centrum voor Huisartsgeneeskunde van de KU Leuven maakte. Bovendien vindt hij in het huidige klimaat een numerus clausus zelfs democratischer dan niets doen. Het zouden nu immers vooral dokterskinderen en kinderen uit begoede milieus zijn die later de grootste kansen hebben op de overvolle artsenmarkt, aldus de Volksunie.

Om de instroom te beperken is de VU voorstander van een interuniversitaire toelatingsproef na de eerste kandidatuur. De mensen die geslaagd zijn in de eerste kandidatuur kunnen dan deelnemen aan die proef. Op basis van de resultaten van die proef kan een vooraf bepaald aantal studenten dan verder geneeskunde studeren. De niet-ge slaagden kunnen nadien, om naar andere universitaire studierichtingen door te stromen, aan nog een examen deelnemen en dus bijvoorbeeld aan de tweede kandidatuur biologie te beginnen. De VU vindt een selectie vóór de studies niet zinvol omwille van de grote verschillen tussen de middelbare scholen. Het principe van de kontingentering wijst de VU af, en Van de Casteele pleitte ervoor de gemeenschappen zelf bevoegd te maken over de kwaliteit van de gezondheidszorg, zodat ze zelf maatregelen kunnen nemen om die te bevorderen. De VU denkt dan vooral in de richting van het beperken van de overconsumptie, bijvoorbeeld door de aankoop van duur gespecialiseerd medisch materiaal aan banden te leggen.

(ld)

Waarom Walen tegen en Vlamingen voor zijn

Het is opmerkelijk dat nu net de artsen van de kant van de Vlaamse studenten zijn gekomen. In de afgelopen week werd wel getracht om een samenwerking met de Fédération des Étudiants Francophones (FEF) tot stand te brengen. De situatie in Vlaanderen is echter niet te vergelijken met die in Wallonië. Grégor Chapelle, voorzitter van de FEF, verklaart: "Bij ons zijn de geneeskundestudenten tegen studentenbeperking. Wij vinden dat er eerst maatregelen in de gezondheidszorg moeten komen, pas dan kan er blijken of er echt teveel afstuderende studenten zijn."

De Vlaamse geneeskundige kringen hebben, omdat zij hun standpunten niet kunnen ventileren via de Vereniging voor Vlaamse Studenten (VVS), een apart overlegorgaan gekreëerd. Dit bleek noodzakelijk omdat VVS tegen elke vorm van studentenbeperking is en zich niet achter het standpunt van de geneeskundige kringen kon scharen. De Vlaamse geneeskundige kringen willen namelijk een koppeling van studentenbeperking aan maatregelen in de gezondheidszorg, Frédéric Meekers van Medica: "Je moet de realiteit onder ogen zien: er zijn teveel artsen. Een teveel aan artsen met weinig werk heeft zeker implicaties op de kwaliteit. We zijn wel tegen een geïsoleerde studentenbeperking."

Er zijn overigens toch nog heel wat gemeenschappelijke punten tussen het Vlaamse en het Waalse standpunt. Dit betreft dan zeker de maatregelen in de gezondheidszorg. In deze materie wordt er trouwens hard aan een nationaal studentenstandpunt gewerkt.

(ld)

De fenomenia van Decroo

Ook VLD-voorzitter Herman Decroo ontving de studenten. Decroo vond het probleem "belangrijk genoeg om persoonlijk met de studenten te praten". Hij maakte zijn analyse van het probleem door te refereren aan de tijd dat hij zelf onderwijsminister was, zo'n twintig jaar geleden. Toen was er nog geen druk om het studentenaantal, omwille van de kosten van de consumptie in de gezondheidszorg, te beperken. "Sindsdien doen er zich drie 'fenomenia' voor: er is nu een andere proportie generalisten/specialisten, het aantal artsen is verduubbeld en de studententopologie in de eerste kandidatuur is serieus gestegen." Vandaar dat de VLD het belangrijk vindt dat er nu een aantal maatregelen genomen worden, want anders is de gezondheidszorg binnenkort niet meer te financieren.

Om het aantal studenten te beperken is de VLD gewonnen voor een algemeen toelatingsexamen (dus voor alle richtingen), maar, dan wel zonder kwota. De filosofie hierachter is dat men iets wil doen aan het slaagsijfer in de eerste kandidatuur. Feit is echter dat men daarmee wel iets doet aan de instroom, maar op het aantal afgestudeerden heeft zo'n maatregel minder effect. Over kontingentering herinnerde de voorzitter zich niet meteen een partijstandpunt, maar persoonlijk vindt hij wel "dat men u niet kan laten beginnen, zonder dat men u laat eindigen". Een werkgroep binnen de partij zal zich binnenkort uitspreken over de kontingenteringskweste. Binnen de gezondheidszorg zelf is Decroo tegen de pensionering van artsen en tegen overdreven veel regulering: "Ge moet een beetje liberaal blijven, hé."

(ld)

“De kritiek op Het Sienjaal maakt deel uit van zijn sukses”

Het politiek bedrijf ligt de laatste weken behoorlijk onder vuur. Aan de schandalen lijkt geen einde te komen. Wie door de bomen het bos niet meer ziet, kan zijn licht gaan opsteken in de Romaanse Poort. Op dinsdag 17 december wordt daar namelijk een flink potje gedebatteerd over ‘De bewegingen in de siviele samenleving en ‘Het Sienjaal’. Dat laatste, een boek van Maurits Coppieters en Norbert De Batselier over een ‘radikaal-democratisch project’, werd mee ondertekend door — onder anderen — professor Lode Van Ouirive. De prof doceert aan de KU Leuven politieke en gerechtelijke organisatie en kriminologische sociologie. Van 1989 tot 1994 zat hij voor de socialistische fractie in het Europees Parlement. Van Ouirive zal dinsdag ook aan het debat deelnemen. Veto vond hem dan ook een handige bladwijzer.

Sinds het bewuste boek begin dit jaar op de markt kwam, is er al veel politiek water naar de zee gevloeid en wordt het tijd voor een nieuwe evaluatie. Formuleert dit boek een antwoord op de vraag naar een herziening van het politiek bedrijf of blijft het bij een zoveelste denkoefening van doorgewinterde politici? ‘Het Sienjaal’ heeft het afgelopen jaar in elk geval al heel wat kritiek moeten inkasseren, en die was vaak niet mals. Vooral de vakbonden, volgens de auteurs de belangrijkste gesprekspartners, zijn — zacht uitgedrukt — niet echt entoesiast over het project.

Het boek legt de nadruk op politieke vernieuwing en vernieuwing. SP, VU, Agalev, de vakbonden, maar ook jongerenorganisaties en studenten worden genoemd als partners voor die vernieuwing van het politieke bedrijf. In een zestal hoofdstukken wordt de kern van het betoog uiteengezet: “kontrakten” moeten gesloten worden om achtereenvolgens het milieu, het sociale domein, de economie, cultuur, Vlaanderen en de wereld, veilig te stellen en te organiseren. Dat neigt sterk naar het kontrakt met de burger van de VLD. Bovendien wordt er nog gesproken over — Vlaamse — “kulturele identiteit”, een vertrouwde bepaling in het vocabularium van Vlaams minister-president Van den Brande. Wat die identiteit dan wel moge wezen, wordt inhoudelijk gergens bepaald.

De tekst vertoont nog een aantal opvallende lakunes. Zo wordt de vrouwenproblematiek algehandeld in één paragraaf over kinderopvang. Dezelfde weinig geïnspireerde behandeling valt vervolgens een aantal problematieken van minderheidsgroepen te beurt; migrantenstemrecht na vijf jaar verblijf moet “bespreekbaar gemaakt worden”, en armoede moet bestreden worden door het verschaffen van een “menswaardig bestaansminimum”. Op welke manier wil men dan armoede gaan bestrijden en wat is de norm voor een “menswaardig bestaansminimum”? Daar heeft de lezer het raden naar. Ook mensenrechten, justitie en politie komen niet of nauwelijks aan bod. Het is een boek waar je werkelijk alle kanten mee op kan, in het slechtste

geval ook naar Nergenshuizen. **Lode Van Ouirive:** «Het is een eerste tekst, met lakunes en een te intellectueel karakter. Hij moet herschreven worden. Daar is zeker nog voldoende tijd voor aangezien de tekst geen onmiddellijk politiek effect kan hebben.»

Veto: Is het niet zo dat die tekst heel abstract de hedendaagse toestand beschrijft maar geen concrete oplossingen aanreikt?

Van Ouirive: «Ja, het is zelfs zo dat een aantal voorbeelden van problematische situaties ontbreken, wat het geheel bevattelijker had kunnen maken. Heel concreet kan je daar nog niet in zijn, omdat je nog afstand houdt van feitelijke programma's.»

Veto: Is de term kontrakt niet ongelukkig gekozen?

Van Ouirive: «Die term roept natuurlijk herinneringen aan Verholstadt op. Misschien is hij inderdaad verkeerd gekozen. Ook de term nationalisme moeten we vermaatschappelijken. Ik zou dat nationalisme gekoppeld willen zien aan het politiek regionalisme, omdat er meer voeling met zichtbare beleidsnivo's moet komen.»

Veto: Plat u dan voor meer inspraak op het nivo van de gemeentepolitiek?

Van Ouirive: «In de nabije toekomst zal het regionale nivo enorm aan belang winnen omdat te veel beslissingen op Europees nivo zullen genomen worden. Zodoende komt er een behoefte aan beleidsnivo's waar de mensen bij kunnen en iets te zeggen krijgen. De idee van subsidiariteit moet au sérieux genomen worden.»

Veto: Blijft dorpspolitiek niet te veel steken bij vriendschapspolitiek?

Van Ouirive: «Dat is het probleem van gans het functioneren van de democratie, van hoog tot laag. Klientelisme betekent het perverteren van het systeem.»

Duda

Veto: Het Sienjaal is geschreven in hetzelfde jargon waar de politiek zich voortdurend aan bezondigt. Vrouwen worden zelfs bij de minderheden geplaagd.

Van Ouirive: «Inderdaad, vrouwen maken minstens de helft van de bevolking uit. Je raakt hier onmiddellijk een zwak punt, de lakune met mensenrechten betreft. Ik voel mij een beetje verantwoordelijk door mijn afwezigheid van vier maanden. Ik was namelijk in Montreal als gastdocent. Had ik de mogelijkheid gekregen om de definitieve teksten te beoordelen, dan had ik de discriminaties meer belfemoend. Weet je dat er ook niets in staat over de afbouw van de kernenergie?»

Veto: Er staan zelfs nauwelijks concrete dingen in. Eén van de weinige concrete punten is dat het migrantenstemrecht na vijf jaar verblijf in België ‘bespreekbaar moet worden’. Dat is toch niet radikaal democratisch?

Van Ouirive: «Ach ja, wat mij betreft is dat ook veel te zwak geformuleerd. In het Europees Parlement was ik woordvoerder van de socialistische fractie. Ik pleitte er voor stemrecht voor migranten, waardoor ik last kreeg met de SP. Ik werd zelfs op het partijburo geroepen. Op Europees nivo werkt men echter veel makkelijker over partijgrenzen heen.»

Veto: Waarom is de SP in deze materie zo terughoudend?

Van Ouirive: «Door de hete adem van extreem-rechts, je moet daar niets meer achter zoeken. Daarenboven is er het zeer behoudend reformisme van het establishment van de partij. Ik heb ook veel moeite met de kaderwetten van de uitvoerende macht. Dat is een aanfluiting van alle democratische principes. De catastrofe is dat we in alle westerse landen in vicieuze sirkels draaien inzake de pervertering van de democratie. Er zou een hele beweging moeten komen voor de restauratie van de

democratie. In de Scandinavische landen stelde men zelfs dat de Europese Unie besmettend werkt en die landen in anti-democratische richting beïnvloedt.»

Veto: De Europese Unie wordt in dit boek als een vanzelfsprekend gegeven beschouwd. De Maastrichtnorm wordt niet in vraag gesteld.

Van Ouirive: «Het boek is duidelijk niet kritisch geschreven. Maar we zien nu ook dat er niets komt uit het nieuwe Europese verdrag dat in voorbereiding is. Alles wordt immers gericht op de Europese Monetaire Unie (EMU). Het verdrag van Maastricht zal tot iets leiden dat sowieso slecht is en daarbij komt dat een aantal landen referenda zullen houden. We zullen dus nog wel een decennium over het verdrag doen. Het Europees Parlement heeft hooguit moreel gezag. Hooguit, hé. Ik durf zelfs stellen: beter geen Europa dan het huidige Europa. Ik zie de noodzaak van Europa in, maar niet zoals het nu werkt.»

Veto: Waartoe kan Europa dan wel dienen?

Van Ouirive: «Europa moet trachten de solidariteit op wereldschaal mee te realiseren. Mocht Europa een goed functionerend democratisch geheel vormen, dan zouden we tevens meer invloed kunnen uitoefenen op de VS, wat het uitdragen van de wereldsolidariteit betreft. We zijn echter een slecht voorbeeld. We evolueren immers naar een kolonelsregime. Het democratisch deficit zit echter niet zozeer op het Europees nivo, maar bij de lidstaten. Als het boek moet herschreven worden, dan moet het zwaartepunt op de democratie geleid worden, want die is het alta en het omega.»

Veto: De Vlaamse kulturele identiteit wordt vaak aangehaald. Wat is dat voor iets?

Van Ouirive: «Zoets is nooit echt mijn dada geweest. Men moet over een jaar eens alle kritiek inventariseren om dan eens een nieuw boek te schrijven. Er moet echter zeker een echt democratische beweging komen. Op een bepaald ogenblik zal er een kwalitatief breekpunt komen, wat waarschijnlijk duidelijk zal worden bij verkiezingen. Dan pas zullen enkele partijmensen

beseffen dat er ander werk zal moeten geleerd worden. Op dat ogenblik zal er iets moeten klaar zijn om als leidraad te dienen van een democratische tegenbeweging.»

Veto: In het boek komen termen als duurzame ontwikkeling, flexibiliteit, actieve tewerkstellingspolitiek voor... politiek nogal uitgeholde begrippen. Waarom spreken jullie niet over iets als een basisinkomen?

Van Ouirive: «Dat is het gevolg van het feit dat er veel te weinig mensen uit basisbewegingen meewerkten en te veel mensen uit de bestaande structuren.»

Veto: Moet Het Sienjaal dan evolueren naar een nieuwe politieke partij?

Van Ouirive: «Nee, in het begin is daar sprake van geweest, maar dat is herroepen. De enige bedoeling kan zijn, een beweging van onderop op gang te brengen. Ik denk wel dat die beweging ooit nog een politiek platform moet krijgen, maar dan eerder laat dan vroeg. Nu is het kolonelsregime nog niet erg genoeg tot ontwikkeling gekomen. Die beweging zal dan kunnen dienen als een harde kontrabeveging tegen de huidige liberale politiek. Met de EMU worden alle instrumenten om de ongelijkheden weg te werken uit handen gegeven. En ik geloof absoluut niet dat al de rest ons na de EMU in de schoot geworpen wordt, zoals men vaak beweert. Behalve het verdwijnen van de wisselkosten, zie ik weinig voordelen.»

«Zal dan één grote markt ontstaan? Eerst komt de vraag of dat kan. Kunnen de zeer ongelijke sociale toestanden in de regio's zomaar opgeheven worden? Zal de EMU daarvoor oplossingen bieden? Het gaat niet om zomaar bestaande structuren uit te wisselen en nieuwe op te dringen.»

Veto: Vindt u het boek radikaal genoeg?

Van Ouirive: «Nee, maar de omstandigheden gaan veel mensen doen radicaliseren, door wat ze zien aan verrechtiging en autoritarisering op het nivo van de uitvoerende macht. Het parlement controleert de regering niet meer, maar omgekeerd. En dan is er nog de industriële elite als invloedrijke en controlerende groep.»

Veto: Het boek kwam begin dit jaar uit. Kan het een antwoord bieden op alles wat sindsdien gebeurd is?

Van Ouirive: «Nee, zeker niet. Er staat niets in over justitie, politie of recht. Het betreft hier uitingen van de dekadentie. De Witte Mars had moeten gaan voor het herstel van de democratie. We zitten nu echter nog maar aan de oppervlakte van de pro-
vervolg op p. 8

Streekgerechten

Elke week opnieuw in ALMA een streekgerecht met een speciaal bier

Week van 16 december: Nazareth

Kerstschotel
131,-

Kalkoenfilet met appel in de oven en advocaatsaus, met gebakken aardappelen

Kerstbier
40,-

De Karwij
Tel: 236.236

Geschenken zonder scrupules

Blijde Inkomststraat 114, 3000 Leuven
Open di tot za - 10u tot 18 u30

Dader heeft recht op zinvolle straf

In het kader van de Amnesty International week, vond afgelopen maandagavond het debat "Rel om de sel" plaats. Amnesty werd in 1960 opgericht en verzet zich, zoals genoegzaam bekend, tegen het fenomeen van de gewetensgevangenen, oneerlijke processen voor politieke gevangenen, buitengerechtelijke eksekuties, doodstraf en foltering. De in ons land steeds aktueller wordende discussie over het nut en de invulling van de gevangenisstraf was hier dan ook mooi op zijn plaats. Tevens werden ook de positie van dader en slachtoffer aan een evaluatie onderworpen.

Genodigden op deze bezinningssessie over de gevangenisstraf en haar mogelijke alternatieven, waren professor Tony Peters (kriminalologie en penologie), professor Lieven Dupont (strafrecht en penitentiaal recht), Achiel Neys (gevangensaalmoezenier) en Leo Van Garssen (Leuvens herstelbemiddelingsproject). Tussen brandende kaarsen schetste moderator prof. Peters eerst in grote lijnen de evolutie van de (gevangenis-) straf vanuit het perspectief van dader en slachtoffer. Na deze situering kwam de kernvraag ten tonele: hoe kan de gevangenisstraf, in de actuele stand van zaken, een zinvolle invulling krijgen voor deze beide "aktoren"? Maandagavond werden de gevangenisstraf en haar alternatieven bekeken, vanuit breed rechtspositioneel standpunt enerzijds, vanuit herstelrechtelijke hoek anderzijds.

De complexe problematiek van de rechtspositie van gedetineerden, werd uiteengezet door professor Dupont. Hij kreeg dit jaar van Justitieminister De Clerck de opdracht een beginselenwet op het gevangeniswezen uit te werken waarin — onder andere — de rechten van gedetineerden geëxpliciteerd moeten worden. Vertrekpunt van zijn bijwijken filosofische uiteenzetting was de vraag tot wat een rechter iemand eigenlijk veroordeelt, wanneer hij hem een gevangenisstraf oplegt. De veroordeelde verliest weliswaar zijn zogenaamde vrijheid van komen en gaan, maar méér weet hij — evenmin als de rechter — ook niet. Mag hij zijn kanarie meenemen? Mag hij kiezen welke kleren hij draagt? Mag hij seksueel contact hebben met zijn vrouw? En zo neen, waarom niet? In de praktijk wordt dit allemaal wel 'geregeld', maar hierover is in geen enkele wet iets terug te vinden. Niettemin lijkt het logisch dat alles wat meer is dan het 'gewone' ontnemen van de vrijheid, onderworpen moet worden aan een parlementaire discussie. Een maatschappij is verplicht om te verantwoorden dat ze wat in de praktijk gebeurt, ook expliciet wil. Er dringt zich dus een bezinning op over de inhoud en het doel van de huis-

dige (gevangenis-)straf. "En daarover nadenken is geen luxe"; zo stelde prof. Peters. De laatste jaren zitten er immers, ook in de ons omringende landen, meer mensen dan ooit achter de tralies.

Abses

Volgens Achiel Neys, die als aalmoezenier reeds een twintigtal jaren contact heeft met levensdelinquenten, faalt de huidige strafuitvoering zowel ten aanzien van het slachtoffer als van de dader. Het slachtoffer komt nauwelijks ter sprake in het ganse strafproces en is enkel interessant als startmotor van de procedure of als informant. De dader wordt in zekere zin altijd wel belangrijker gevonden dan het slachtoffer, maar dan alleen tot op het ogenblik van de veroordeling. Daarna is van enige systematische begeleiding geen sprake meer, zelfs niet bij internering, de opsluiting van geesteszieke delinquenten. In tegenstelling tot wat dikwijls op demagogische wijze wordt beweerd, krijgt de dader volgens Neys juist niet genoeg aandacht. Zijn fundamentele schuldverwerkingsvragen worden steeds uit de weg gegaan. Zo spelen vele gedetineerden braaf het penitentiaire spel mee, maar eenmaal ze de gevangenispoort achter zich laten voelen ze de weerslag van dit "psychisch abses". Het feit dat daders meer zelfmoordpogingen ondernemen ná dan tijdens het uitzitten van hun straf, is volgens Neys toch wel een zware tegenindicatie voor de bewering, als zou de gevangenisstraf gericht zijn op herstel of reïntegratie. Niettemin heeft een dader het recht om zijn schuld uit te moeten. Dit schuldverwerkingsgebied is kwasi onontgonnen terrein waar onder meer psychologen veel nuttig werk zouden kunnen verrichten. "De penitentiaire praxis is vreemd van haar eigen finaliteit"; zo stelde een bijna verbitterde Neys. Hij betreurt tenslotte dat minister De Clerck de in zijn oriëntatienota uitgedrukte uitgangspunten van zijn gevangenisbeleid — een herstel en reïntegratiegerichte aanpak — niet waarmaakt.

Herstelbemiddeling

En glunderende Leo Van Garssen deed het Leuvense Herstelbemiddelingsproject uit de doeken. Grof geschetst (zie de Justitieakten in Veto nr. 10 voor een uitgebreider verslag) bestaat het project uit een overleg — na bemiddeling door de herstelbemiddelaar — tussen dader en slachtoffer. Daarbij kan het slachtoffer de dader prangende, soms heel concrete vragen stellen. ("Waarom grinsje je toen je mijn handtas afpakte?") Tevens bestaat de mogelijkheid voor de dader om zijn eventuele berouw te tonen of de reden voor zijn daad te verantwoorden.

Als alles goed gaat — en dit is het geval bij iets meer dan de helft van de in aanmerking komende gevallen — resulteert dit overleg in een schriftelijke overeenkomst, waarin de dader bepaalde verbintenissen ten aanzien van het slachtoffer kan aangaan. En met deze overeenkomst, zo blijkt nu na vier jaar ervaring, houden de rechtbanken wel degelijk rekening. Rechters zijn nu vlugger geneigd de straf te verzachten of aan te passen, weliswaar binnen de wettelijke krijtlijnen. Zo krijgt de straf voor beide partijen een veel zinnvollere betekenis. Bij herstelbemiddeling wordt vooral gewerkt met daders en slachtoffers van slagen en verwondingen, maar ook van diefstal met geweld. Aanranding van de eerbaarheid of overvallen komen sinds kort meer in aanmerking. Over het algemeen zijn beide partijen zeer tevreden over hun "deal". En slechts zelden vindt het slachtoffer dat de dader daarna nog in de gevangenis moet. Het slachtoffer voelt zich erkend en voelt zijn mogelijke invloed op de rechtspraak. Ook de dader komt zo een stuk verder op

de weg van de schuldverwerking. Hoewel het project vooraf op heel wat scepticisme werd onthaald, blijkt er wel degelijk een zinvolle, communicatieve ruimte tussen dader en slachtoffer te bestaan.

Tijdens het vragenuurtje stelde het publiek een aantal interessante vragen. Zo moest Van Garssen ook wel erkennen dat er tegenindicaties zijn voor een herstelbemiddeling. Die bemiddeling heeft bijvoorbeeld al minder nut bij professionele — ingehuurde — criminelen en vormt zeker een probleem wanneer de huidige dader vroeger zelf slachtoffer was van het huidige slachtoffer en er dus sprake is van een vergeldingsaktie.

Na de uitputtende monoloog van een maratonvragensteller, waarbij vele aanwezigen angstvallig de wijzers van hun horloge in de gaten hielden, kwam ook een alternatief voor de gevangenisstraf aan bod: het elektronisch huisarrest. Dit is een elektronisch apparaat dat de centrale alarmeerder wanneer de 'gevangene' zijn huis verlaat. Geen van de sprekers was er echter voor gewonnen om dit moderne gadget in het strafrecht te introduceren. "Bovendien", zo stelde prof. Peters, "wordt de drempel voor de onderzoeksrechter om iemand in voorlopige — elektronische — hechtenis te nemen dan al te sterk verlaagd."

Prof. Dupont kreeg de vraag voorgeschied of het fundamenteel debat over het gevangeniswezen en de rechtspositie van gedetineerden, in het huidige verhitte klimaat wel haalbaar is. Volgens hem is dat

inderdaad mogelijk. "Hoewel elke gedachte zijn optimale tijd heeft, kun je ook niet blijven wachten. Ik ben niet sinisch, maar ook niet naïef"; zo stelde hij. De rechtspositionele beginselen in wording, moeten echter van een hoog duidelijkheidsgehalte zijn, zodat de argumenten uit een dwingend vanzelfsprekendheid opwellen. Recht is echter niet genuaneerd; elke afgrenzing maakt nuance onmogelijk. Prof. Dupont pleitte voor een nieuwe taal, waarbij een begrip als "zelfrespekt", dat nu in geen enkele wetgeving terug te vinden is, als juridisch begrip zou moeten kunnen functioneren. "De straf blijft echter in wezen een communicatief gebeuren en dient dan ook zo ingevuld te worden."

Konklusie

Algemene inhoudelijke konklusie: geen afschaffing van de gevangenisstraf, wel een maximaal terugdringen ervan, in de mate ze onontkoombaar is. Het slachtoffer moet bovendien een duidelijk en zinvolle plaats in "het proces" krijgen en de dader moet gerepsonaliseerd worden — of er althans de kans toe krijgen — voor wat hij heeft stukgemaakt. "Rel om de sel" was een interessant debat dat duidelijk de complexiteit van het ganse penitentiaire gebeuren blootlegde. Alleen de aangekondigde discussie over de mogelijke alternatieve straffen werd nauwelijks gevoerd. De goede organisatie en de inhoud van het debat deden vergeten dat de zaal niet vol zat, wat dan weer een pluspunt was voor de vragenstellers, die hierdoor ruim aan bod kwamen.

Steven Dupont

Warm aanbevolen lektuur in verband met het Belgische gevangeniswezen: Neys, A., Peters T. en andere, "Tralies in de weg", uitgegeven door Universitaire Pers Leuven, 1994, 425 p.

Sienjaal

vervolg van p. 7
blemen. We zijn verontwaardigd over de meest zichtbare dingen. Wat dieper ligt komt later aan bod.»

Veto: Zal die verontwaardiging niet wegebben eens enkele maatregelen, zoals de wijziging van artikel 151, zijn doorgevoerd?

Van Outrive: «Ik hoop dat de mensen inzien dat het maar doekjes voor het bloeden zijn en dat de reïntegratie blijft voortduren. De instellingen spelen hun rol niet meer en de mensen wenden zich tot verkeerde adressen. In plaats van zich te richten naar de regering zou men moeten gaan aankloppen bij het parlement. De parlementairen worden zo in hun machteloosheid geëliteerd. En de media spelen dat spel mee. Maar weet je dat ze met de gehele justitieproblematiek in de kamer hooguit een vijftal mensen kunnen bereiken? De gewone sukkelaar van een volksvertegenwoordiger, die bij de gratie van de partijbonzen op een verkiesbare plaats op de lijst is gekomen, weet daar niets van af.»

«Mijn roest ergernis is dat heel dat parlement voorgestructureerd en gemanipuleerd is. Het summum van perversiteit is dan dat een kamervoorzitter voor de vernieuwing van de politieke cultuur de partijvoorzitters bij zich roept. Dat is het legitimeren van de partikratie. De druk en mobilisering zou eigenlijk van beneden moeten komen. Kleine organisaties, zoals zij die zich met migranten bezig houden of vakbonden, zouden zich moeten groeperen en een goed voorbereide démarche naar het parlement doen.»

Veto: Schiet het boek hier dan niet aan zijn doel voorbij? De tekst is immers geschreven door gevestigde en doorgewinterde politici, die al jaren binnen diezelfde structuren werken. Dat lijkt meer op een lokale herschikking van de macht dan op een radikaal project.

Van Outrive: «De idee van herschikking zit er zeker in. Men moet echter absoluut beroep doen op mensen uit de verschillende organisaties. Dus niet op de organisaties zelf, dat is iets helemaal anders. Mensen uit verschillende organisaties zouden mekaar veel meer moeten kunnen vinden doorheen de muren van die organisaties. Dat heb

ik ook in het Europees Parlement ervaren, ook al was dat zowat een gratuiet gedoe.»

Veto: Zijn bijvoorbeeld de vakbonden zelf niet reeds te veel geïnstitutionaliseerd, vormen zij de basis? Daar gaat het boek toch van uit.

Van Outrive: «De vakbonden hebben toch nog een stukje contact met een deel van de gewone bevolking. Let op, ik druk het zeer relatief en voorzichtig uit. Er zijn natuurlijk ook nog andere bewegingen, ecologische en dergelijke. Van organisaties die dagelijks met de problemen van de mensen bezig zijn — ook de welzijnssector — mag men protest gaan verwachten. Ik zie geen andere oplossing, en ik zou ook vinden dat dat de meest aangewezen oplossing is. Ik ga volledig akkoord met de kritiek dat het project nu niet breed genoeg is opgezet.»

Arm

Veto: De mentaliteitswijziging die het boek beoogt, kan niet zonder de structuren te veranderen. Maar er zijn geen nieuwe structuren op poten gezet. Is dat dan niet nodig?

Van Outrive: «Dat is te vroeg, denk ik. Dat kan nog niet. Voor mij is het project in die zin wel gelukt, omdat het veel kritiek heeft uitgelokt. Men spreekt alleen over iets wat men de moeite waard vindt om over te spreken. Een voorbeeld: Van den Brande heeft ooit "Vlaanderen 2000" gelanceerd. Heb je daar later nog over horen spreken? Dat was nochtans ook zo'n boekje, hé. Er is veel over Het Sienjaal gesproken en geschreven, er zijn nog steeds debatten bezig. Het is in die zin voor mij niet nutteloos geweest, maar nu wordt het tijd om de kritiek te bundelen en de tekst te herformuleren. Als dat niet gebeurt, spreekt men er binnen twee jaar niet meer over.»

Veto: In Het Sienjaal gebeurt De Batselier gelijkaardige termen als Vlaanderen 2010. Er is blijkbaar invloed geweest vanuit bepaalde hoek.

Van Outrive: «Inderdaad, er is contaminatie, er is teveel besmetting.»

Ann Bries
Hans Declercq

Het panelgesprek 'De bewegingen uit de siviele samenleving en 'Het Sienjaal' vindt plaats in Cultureel Centrum Romaanse Poort op 17 december om 20.00 u. Het panel bestaat uit Lode Van Outrive, vertegenwoordigers van 'Tegenstroom', ABVV, ACW en de Derde Wereldbeweging, moderator is Daniël Buyle.

Uw Fantasy & SF winkel in Leuven
THE WOLVES MOUNTAIN
Tiensestraat 155
Tel: 29.29.84
Het Oog des Meesters
MAGIC The Gathering

"Belgische loonmatiging juridisch niet toepasbaar"

Ooor de wet van 26 juli 1996 inzake werkgelegenheid en concurrentievermogen wordt in ons land een centraal loonbeleid aan de ondernemingen van de privé- en publieke sector opgelegd. De loonkostenontwikkeling dient voortaan tweemaal te worden aangepast te worden in functie van de toekomstige evoluties in onze buurlanden. Professor Blanpain heeft nogal wat bedenkingen bij die wet. Veto vroeg hem, vijf hoog in De Valk, welke. Eerst doet de prof de wet nog eens uit de doeken.

Roger Blanpain: «België moet kost wat kosten bij de Europese Monetaire Unie geraken. Omdat we daartoe aan strenge budgettaire voorwaarden moeten voldoen, wordt onze hele economie ingepakt. Men stelt dat de volledige economische uitzetting van België mag stijgen met een maximum dat gespiegeld wordt aan onze buurlanden en dat vastgelegd wordt voor een periode van twee jaar. Frankrijk en Duitsland zullen immers zeker deel uitmaken van de Monetaire Unie. Binnen dat kader mag dan kollektief gespeeld worden. De loonnorm maakt daar deel van uit en wordt dan door de sociale partners, de Nationale Arbeidsraad (NAR) en de Centrale Raad voor het Bedrijfsleven (CRB), bevochten. Slagen zij daar niet in, dan staat de regering daarvoor in. Schiet er van die zes procent die de regering vastgelegd heeft nog iets over nadat index en barmieke verhogingen toebedeeld zijn, dan kunnen sektorgebonden CAO's de koek nog verder verdelen.»

Veto: Men zal zich bij de CAO-vorming dus moeten richten naar de loonontwikkeling in de buurlanden?

Blanpain: «Men moet zich vooreerst richten naar wat voorgeschreven is door het parlement. En de wet stelt dat men zich eerst moet richten naar wat gebeurt in het buitenland. Alsof je die ontwikkeling in het buitenland kunt voorspellen. Ofwel loopt de marge gelijk, en dan is er geen probleem. Overschrijdt men echter de norm, dan moet er bijgestuurd worden. Hoe dat moet gebeuren, weet echter niemand. Dat is namelijk nog niet bepaald. Dat alles kadert in het stabiliteitspakt dat de tot de EMU toegetreden landen moet verplichten budgettaire richtlijnen te blijven onderhouden. Dat loonbeleid is dus niet voorlopig. Iedere twee jaar treedt dat mechanisme opnieuw in werking.»

Veto: Is het niet positief dat het parlement de loonvorming helpt sturen? In het verleden was dat misschien te weinig het geval.

Blanpain: «Dat is nodig om de Europese trein niet te missen. Bovendien is het goed voor de werkgelegenheid als je de loonkost in bedwang kunt houden. Maar als je gaat kijken hoe de praktische verwezenlijking van die wet zich voltrekt, dan stel je vast dat wij de enigsten zijn in Europa die iets dergelijks doen.»

Veto: U maakt ook verscheidene kanttekeningen bij die wet.

Blanpain: «Wel, ik heb vier kritieken. Ten eerste gebeuren die voorspellingen geheel met de natte vinger. Ik belde daarover met de Oeso en die bevestigden dat. Mijn Duitse collega's vertrouwden mij zelfs toe dat zo iets in Duitsland ongrondwettelijk is. De staat mag daar niet zo sterk interveniëren in het loonbeleid.»

Marge

«Ten tweede is die wet juridisch niet uitgetest en niet toepasbaar. Elke werkgever is immers verantwoordelijk om zijn loonmassa binnen de marge te houden. Daarvoor moet echter aangegeven zijn wat de

loonkost is. Behoren personeelsvorming, bedrijfskleding of wat men moet betalen om iemand te ontslaan tot de loonkost? We praten hier namelijk over een nieuw juridisch begrip. Het centrale begrip in de wet is dus niet bepaald en zodoende weet een bedrijfsleider niet welke kosten hij in aanmerking moet nemen. Een lijst van die kosten is zeer lang. Een werkgever wordt beboet als hij de marges terzake overschrijdt.»

Veto: Zullen de werkgevers geneigd zijn die marges te overschrijden?

Blanpain: «Dat is één van de problemen. Die marges moeten zowel individueel als kollektief gerespekteerd worden. Als ik kollektief 100 miljoen personeelskosten heb in 1996, dan mag ik er maar 103 miljoen hebben in 1997. Ook het individuele loon moet binnen die drie procent blijven. Als ik vijf laaggeschoolden afdank en drie hooggeschoolden, die tweemaal zo duur zijn, in de plaats neem, zit ik boven mijn marge.»

«Dat is niet verstandig en bovendien niet erg doordacht. Als je één werknemer hebt en je werf er één extra aan die tweemaal zo duur is, dan zit je in de rats met je loonmarge. En zo zijn er nog aspecten. Deze wet beslaat de gehele privésector. In de privésector zit het vrij onderwijs. De weddes in het onderwijs worden echter niet bepaald per CAO, maar per decreet. Kortweg gesteld, men heeft een makrozet ingestemd zonder te denken aan de mikrotoepassingen. Sinisch bekeken zal de loonnorm enkel een wapen zijn voor de werkgever om vragen naar loonsverhoging weg te wippen. Een collega uit Gent stelde dat, als een student een werk als de loonnorm zou maken, hij gebuisd zou zijn. De Raad van State heeft zich bij hoogdringendheid enkel over de bevoegdheidskweste (verhouding parlement — regering, nvdr), die moeilijk lag wegens de kaderwetten, kunnen uitspreken.»

«Een derde bezwaar is dat men aan het fundamentele probleem, onze hoge loonkost, niets doet. Dat creëert veel zwartwerk en een hoge vervangingsgraad van mensen door machines. Onze loonkost is acht procent hoger dan in onze buurlanden. Dat schept werkloosheid.»

Anciënniteit

Veto: Moeten we dan concurreren met de hongergelonen uit de Derde Wereld?

Blanpain: «Laat mij eens verder gaan. Ik verwijs naar mijn voorstel om de sociale zekerheid te laten financieren door een verhoging van de BTW. Zo kan de loonkost drastisch omlaag. De Europese Commissie begint dat ook in te zien.»

Veto: Moet de werknemer in die omstandigheden niet meer verdienen om zich de — door de stijging van de BTW — duurder geworden produkten te kunnen blijven aanschaffen?

Blanpain: «Ik ga verder. Er kunnen dan meer mensen worden aangeworven. Er zullen minder bedrijven zijn die weglopen en zij die dat toch doen, zullen via de BTW blijven meebetalen aan de sociale zekerheid. Mijn voorstel speelt op de bal en krijgt meer en meer aanhang. Ik kaartte het ondermeer aan bij Jacques Delors en die stemde in. Ik moet wel bekennen dat ik door het idee geïnspireerd ben door Pierre Godfroid, voormalig voorzitter van Sabena. Degenen die tegenstribbelen zijn verantwoordelijk voor de hoge werkloosheid.»

«Mijn laatste kritiek is dat deze loonwet is afgestemd op het verleden, waar anciënniteit zwaar doorweegt op de loonkost. De loonstructuur van het verleden bood stabiliteit. In onze moderne kenniseconomie moet men echter meer de creativiteit aanmoedigen en belonen. De loonnorm laat niet de minste ruimte om mensen die performant zijn te belonen. De anciënniteit

moet afgebouwd worden en met dat geld moet men creativiteit belonen.»

Veto: Als men het loonbeleid naar de regio's zou overhevelen, zouden we dan in Vlaanderen geen dynamischer loonbeleid kunnen voeren?

Blanpain: «We bevinden ons in een mondiale economie. Noch België noch Vlaanderen kunnen hier de wetten van de vrije

“De wet stelt dat men zich eerst moet richten naar wat gebeurt in het buitenland. Alsof je die ontwikkeling in het buitenland kunt voorspellen.”

markt dirigeren.»

Veto: We kunnen toch onmogelijk concurreren met de zeer lage bezoldigingen uit de laagloolanden.

Blanpain: «Inderdaad, ik erger me verschrikkelijk aan het feit dat sommigen pleiten voor het invoeren van lonen zoals in Oost-Europa. Daar verdient een werknemer ongeveer zestig frank per uur. Maar we mogen niet evolueren naar sociale dumping. In Europa moet de vrije markteconomie sociaal gekorrigeerd zijn. Europa moet

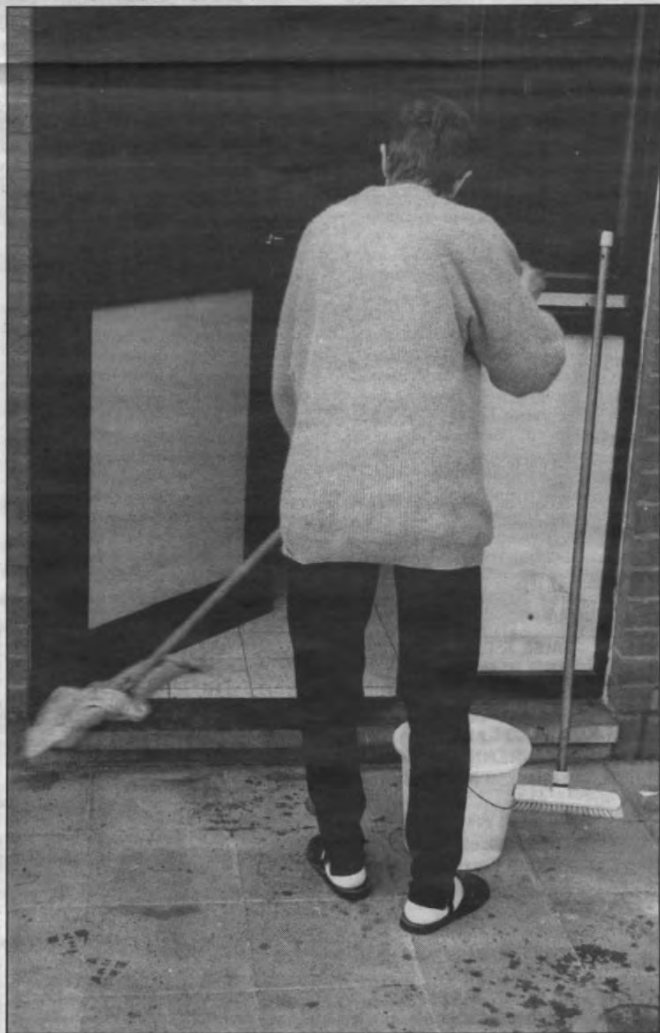
ervoor zorgen dat er een bestaansminimum is, dat er een sociale zekerheid is, maar we slagen daar maar niet in. Er is nu een concurrentie ontstaan op het vlak van de arbeidsvoorwaarden, dat was voordien minder het geval. Men houdt dat ook bewust zo, men kiest voor de bankiersoplossing. Men kiest voor de stabiliteit van het geld, de inflatie moet laag zijn. Als er veel werk is, komt er druk op de lonen en dan is de inflatie hoger. Dat systeem is op wereldvlak echter niet concurrentieel. Het zorgt voor ravages in bepaalde sectoren en een spiraal naar beneden.»

Veto: Vindt u de evolutie naar, wat u noemt, de digitale kenniseconomie positief?

Blanpain: «Ja, ik vind dat positief, maar we moeten daarin wel mee kunnen gaan. Er is nood aan mensen en ondernemingen die de nieuwe ontwikkelingen aankunnen. Daarvoor moet ruimte geschapen worden. Er is oneindig veel werk, bijvoorbeeld alleen al bij de oplossing van het woningprobleem en de gehandicaptenzorg. En er is veel geld, kijk maar naar Nike die schoenen produceren aan vijf frank per uur en ze verkopen aan drieduizend frank. Maar die ruimte moet gecreëerd worden, ook op het vlak van het onderwijs. Er moet ruimte zijn voor groepswork en creativiteit. En op het vlak van de onderneming moet men de loonkost aanpakken. Bijvoorbeeld door loonsverhoging op grond van anciënniteit gedeeltelijk af te bouwen en het vrijgekomen geld te besteden aan creatieve mensen. We kunnen dus nog maatregelen nemen om het tij te doen keren.»

**Raf Erits
Hans Declercq**

Op 19 december is er een studiedag in De Valk over het nieuwe loonbeleid in België. Daar zullen onder andere professor Blanpain en professor Vanachter hun visie op de nieuwe wet ter vrijwaring van het concurrentievermogen toelichten. Wie daar nog meer informatie over wil, kan er het boek 'Loon en werk in de digitale economie' (uitgeverij Peeters) van professor Blanpain op naslaan.

Nooit vertoonde spookmuziek

U origineel week vertoonde Stuc ophefmakende video's van performance-kunstenaar en cyborg Stelarc. Deze week is een al even innoverende Australiër centrale gast in het kunstencentrum. Ook Paul Schütze experimenteert met een virtuele realiteit, maar anders dan zijn landgenoot heeft hij weinig behoefte aan lichamelijke gejongleer met spookarmen of robotbenen. Zijn recentste project betreft een samenwerking met spookmuzikanten: je hoort ze, maar ze zijn er niet.

Na een carrière als soundtrack-componist in de Australische sinemawereld, verlegde kompositie-musicus-journalist Paul Schütze in 1993 zijn werkbas van Melbourne naar Londen. Hoewel hij zich op het eerste gezicht afwendde van de cinematografie als belangrijkste visuele inspiratiebron, heeft Schütze zijn soundtrackverleden nooit volledig achter zich gelaten. In feite kan zijn instrumentaal impressionisme nog altijd het best omschreven worden als filmmuziek bij onbestaande beelden. Imaginaire soundtracks, visueel geïnspireerd door de innerlijke scenario's en intieme landschappen van zijn verbeelding, verschenen zo bijvoorbeeld op de CD's 'Apart' en 'The Surgery of Touch'.

In 1992 vatte Schütze met 'New Maps of Hell' een hybride trilogie aan die onlangs werd afgesloten door het jazzy 'Site Anubis'. 'Pacific Unrest', de suggestieve titel van het elektronisch-ambientachtige drieluik, kon de steer van het project niet beter vatten. De neurotische onrust van de hypermoderne metropool, grootsteedse mutaties en de ijdele vluchtelingen van kriolende, doldraaiende inwoners in een betonnen jungle, staan centraal.

Schimmen

Dat Schütze er volledig in geslaagd is de hedendaagse urbane nervositeit te evoceren, is in de eerste plaats toe te schrijven aan zijn keuze van improvisatorische opnamesessies, waarbij jaar, repetitieve soundscapes ongeremd maar toch subtiel overslaan in bombastische kakofonie en omgekeerd. Even bepalend zijn de gereputeerde muzikanten die Schütze voor zijn project wist te strikken. Naast de baslijnen van de Newyorkse Bill Laswell en de saxofoon van de Britse 'free-jazz'-pionier Lol Coxhill, waard onder andere de opheidsgeest van Dirk Wachtelaer rond, drummer van het Belgische 'Pablo's Eye'.

'Phantom City', zo doopte Schütze, die zelf keyboards, tape en sampler voor zijn rekening nam, toepasselijk dit gelegenheidskollektief. 'Phantom City' is immers een schim, een virtuele groep: tijdens de opnames van 'Site Anubis' hebben de meeste gastmuzikanten elkaar nooit ontmoet. Door een kumulatief proces van opnemen, werd geïmproviseerd basismateriaal door de andere muzikanten intuïtief ge-

komplementeerd, uitgediept of bijgeschaafd, maar soms ook volledig vervangen.

Mini

Hoewel uiterst inventief van opzet, ondervond Schütze al snel dat zijn formatie van de opnamestudio tot 'global village' niet direct tot de meest bruikbare of interessante composities leidde. Probleematisch was vooral het feit dat sommige muzikanten zonder veel zin voor orde de tracks volpropten, daarbij weinig ademruimte aan kollega's latend. Het was dan ook in de eerste plaats voor hemzelf een verrassing dat dit project uiteindelijk toch nog een happy end kende. Ondanks de talrijke technische hindernissen is 'Site Anubis' een subliem amalgaam geworden, doordrenkt met mistige echo's van Keith Jarrett, Herbie Hancock en Miles Davis.

Zestig jaar Klio

Onkruid vergaaf niet

Nelt mij ter hulp en zegt mij, zanggodinnen, hoe ik mijn lied over de heldenkermis moet beginnen.

En gij, o Klio, beschermster van dit oord, zorg dat hier steeds de waarheid wordt gehoord'

(Liber Kliois, p.7)

Op 18 december 1936 werd de fakulteitskring voor klassici en oud-historici, oftewel Klio, ten doop gehouden. Als teken van niet aflattende vitaliteit wordt dat herdacht met een academische zitting — op 18 december om 16.00 u, in College De Valk, Auditorium Zeger Van Hee — en met een tentoonstelling in de expositie van het Erasmushuis (tot 20 december). Naast enkele regalia zoals een remake van de oude vlag — het origineel verdund vorig jaar bij het beleg van de Fak door de rijkswacht — een oud preseslint en het originele Kliokussen, vindt de bezoeker vooral heel wat foto's die het verleden doen herleven vanaf de stichting.

Klio werd gesticht door prof. W. Peremans, oud-historicus van naam, die als erevoorzitter tot 1950 de preses aanwees. Daarin werd hij tot 1963 gevolgd door prof. Van Windekens. Als preses fungeerden zo onder meer de huidige professen Ijsewijn (1954-55), Hauben (1963-64), Provoost (1966-67) en Steel (1968-69). Vooral van prof. Hauben is heel wat fotomateriaal voorhanden.

Tot 1957 waren ook de Vlaamse Romanisten bij Klio aangesloten. Een tweede splitsing vond plaats in 1966 toen de oud-historici zich afscheurden. In het volgend academiejahr keerden zij echter weer in de

Stuc heeft Schütze uitgenodigd om voor één keer de illusie te doorprikken en met prominente leden van 'Phantom City' op één podium te stappen. Samen met drummer Dirk Wachtelaer, gitarist Simon Hopkins en de Zwitserse klarinetist Alex Buess zullen niet alleen geografische grenzen worden verlegd. Na Schütze's geestesverruimende, desolate klankgolven en hypnotiserende, sonische experimenten zal de Van Evenstraat er dinsdagnacht nog spookachtiger bijliggen. Paul Schütze en 'Phantom City' in een miniversie, maar met dezelfde adembenemende intensiteit, en daarom gelegenheidshalve omgedoopt tot 'Phantom Village'.

Günther Convens

Paul Schütze en Phantom Village in Stuc op dinsdag 17 december, om 20.30u. Voor 200/300 frank ben je erbij.

Muzenschool terug en sindsdien delen klassici en oud-historici broederlijk alle lotgevallen. Zo zijn er onder meer de ekskursie of reis. Nog wat bescheiden in het begin (Tongerend eind jaren '30) groeide dit evenement uit tot een heuse studieris naar Istanboel vorig jaar. Verder dansen de verliefte koppels uit de jaren '50 en '60 voorbij, blijkt de onvermijdelijke doop ook huidige assistenten getroffen te hebben en vertoont zich een samba van meer creatieve activiteiten als het vrij podium, het totaalspektakel en een avond met oud-griekse muziek. De herkenbaarheid van sommige professoren is opvallend: 'Quando peritura nemo scit' want onkruid vergaaf niet' is het motto van de kring.

Harem

Sommige van de foto's hebben iets aandoenlijks: de verhouding geestelijken-leken is doorheen de jaren wel aanzienlijk veranderd. Op één foto uit 1946 of daaromtrent staan een drietal zusters in vol ornaat temidden van de vrouwelijke studenten. De studenten staan keurig op de eerste rij, zoals ze in de les ook vooraan zaten, gevolgd door de geestelijken als een cordon sanitair te de overige mannelijke studenten.

Tot de mooiste stukken behoort ook het oudste verslagboek, het Liber Kliois (wat volgens sommigen betere Liber Cluis zou zijn), de grammatic twisten nog steeds). Hierin vindt men vooral in de oudste gedeelten heel wat haast epische zangen over de verrichtingen, en dat niet alleen in het Nederlands: ook het pseudomiddelnederlands ('Van rimen komt mi kleeneen bate/Vele Kloten rade mi dat ik het late), Grieks en Latijn werden gebruikt als verslagtaal.

Een ander hoogtepunt is de 'Katechismus ten gerieve van de klassic' met de tien geboden ('Bovenal schrijf klassiek Latijn, / vooral in de thema's van prof. Ijsewijn), de vijf geboden van Clio ('Profs en zo die zult ge eren, / hun kursussen volledig assimileren...') en een uiteenzetting van Klioitische dogmatiek: 'Kan een klassicus erdoor ko-

Veto

's Meiersstraat 5
3000 Leuven
Tel 016/22 44 38
Fax 016/22 01 03

Jaargang 23
Nummer 13
16 december 1996

Ver. uitg.: Ann Bries

Hoofredaktie: Annemie Deckx
Redaktiesekretaris: Ann Bries

Redaktie: Dirk Bernard, Benny Debruyne, Bart Eeckhout, Martijn Graumans, Joris Janssens

Doka: Dirk Bernard, Peter Creemers, Hans Seeuws

Medewerkers: ikzelf, Günther Convens, Wendy Danko, Hans Declercq, Ludwig Deweghe, Steven Dupont, Raf Gerits, Kris Jacobs, Gert Meesters, Jo Moens, Lorin Parys, Wim Van der Meersch, Pieter Van Heck, Roel Verniers, Michiel Verweij, Kurt Wouters

Layout en vormgeving: Axel Aerden, Dirk Bernard, Ann Bries, Benny Debruyne, Annemie Deckx, Steven Dupont, Bart Eeckhout, Kris Jacobs, Thierry Laenen, Frank Ribbens, Michael Simonis, Hans Vandenabeele, Pieter Van Heck, Frank Viane, Kurt Wouters
Dtp: Michael Simonis, Hans Vandenabeele
Spelling: Annemie Deckx

Eindredaktie: Ann Bries, Kris Jacobs
Meid voor alle werk: Bart Eeckhout

Internet-Veto: <http://hagar.arts.kuleuven.ac.be/projects/veto>
e-mail: veto@hagar.arts.kuleuven.ac.be

Zetwerk en publiciteit
Alfaset Leuven (016/22.04.66)
Drukkerij: Artoos (Kampenhout)

Oplage: 9000 eksemplaren
ISSN-nummer: 0773-5162

Abonnementen
Studenten: 250fr; niet-studenten: 350fr; buitenland: 700fr; steun vanaf 1000fr; over te schrijven op rek. nr. 001-0959719-77

Redactievergadering
iedere vrijdag namiddag om 16.00 u

men? Ja, een klassicus kan erdoor komen. Hoe komt het dat een klassicus erdoor kan komen? Dit is een mysterie dat we moeten aanvaarden.'

En dat zullen we dan maar doen, met alle complimenten voor de medewerkers van deze fraaie overzichtstentoonstelling, waar een 'Festschrift' en een restant van profenposters uit het kruisrakettenjederp (wat de inhoud van die raketten is, laat zich raden...) te koop zijn. De klassieken hebben nog toekomst: Horatius, Catullus, Plinius, Livius, Pratenis en Isewijnus...

Michiel Verweij

SALSA REGGAE RAI
ZOUK MERENGUE...

BENEFIETUIF
20 DEC. 22u.
8-URENHUIS
M.-Theresiastraat (nabij station)

KAARTEN VVK 150,-
org. zaba kina; experiment
i.s.m. Oxfam Wereldwinkels
Muntstraat 2 Leuven

aanwezig om 22 u.: gratis
Wereldwinkelcocktailje
22u15-22u45
les Voleurs du Coeur
23u wereldmuziekfuit

Studentencafe

DE RECTOR

Oude Markt 4
LEUVEN

88

Tiensestraat

9 - 19 u.

9 - 19u

gesloten

1-800-COPY

KOPIËREN - DRUKKEN - PRINTEN - ONTWERPEN

Maandag t/m Donderdag

Vrijdag

Zaterdag

118

Tiensestraat

9 - 22u.

9 - 20u.

10 - 17u.

.....IT TAKES TWO TO TANGO..... (advertentie)

zoekertjes

- √ Ellen uit Geel: zijt gij echt rapper zat als gij uw regels hebt?
- √ Oppericht SLOV, Sociaal Leuven's Overkoepeled Verzlet
- √ Olivier, l'histoire se répète.
- √ Veeleke moet braaf zijn.
- √ Geuuw: Waarom zijn debatten altijd 's avonds?
- √ Magirus Deutz: king of the Politikaroad!
- √ België - Nederland: ? Olivier - Luxie: 0 - 2.
- √ Walter Pauli? Schrijf die voor de Campuskrant of zo? Aldus HPOR.
- √ Oppericht MOLOTOV, Meer Overkoepeled Leuvense Organisatie Ter Ondernijming Van...
- √ Basketbalspelers gezocht! Triton Leuven (derde prov.) zoekt basketters voor training op maandag- en donderdagavond. Neem contact op met Philippe Duthoit op tel. 23.11.45.
- √ Pros Verstrepen verkondigt: gaat uw wijf veel naar 't gemak, is het eerder bloed gelijk kak.
- √ België. De dikste grens tussen Nederland en

- Frankrijk.
- √ Alles is macht.
- √ Oli, sorry, we waren de krisanten vergeten.
- √ Ariane houdt van Jan Van Mol. Heel veel voor altijd - je kriebel.
- √ Lic. wiskunde geeft bijles wiskunde, fisika voor alle richtingen: universiteit en hogeschool. Tel. 40.66.36.
- √ De af's organiseren een free podium in 't Plectrum op 30 januari. Geïnteresseerden schrijven naar de Geologische Kring, Redingenstraat 16 b, 3000 Leuven.
- √ 't Ka mi hèn boare rekkn.
- √ Vrij vertaald: help, mijn baard groeit niet snel genoeg!
- √ Raf moet meer naar de les gaan.
- √ Ik trouwen ook.
- √ Nounou, is het bij ons dan niet veel leerriker, jongens?
- √ T: uw haar moet terug groen.
- √ Ik hoorde dat er eerder een 'purple haze' op komst was.
- √ Neen aan het elektronisch huisarrest.
- √ Filip V. laat aan Maarten B. weten dat hij nog leeft en vraagt zich af of dat andersom ook geldt. Of bruist het van leven in de Dagerstraat?
- √ SLOV zoekt MOLOTOV: samen verzet = samen ondernemen
- √ Leve de portol!
- √ Leve de olijven!
- √ Leve weinig slaap!
- √ Iedereen is misvormd.
- √ Fonne, Daf, let's do den Amigo! Fil.

- √ Kempische wijsheden met Pros Verstrepen: Hangt het plafond tegen den toog, kriket dan rap uwe muur omhoog!
- √ L' art peit avec Sur la Femme, dinsdag 17 december in Los Buenos.
- √ Geachte M. (=H.) uit Gent. Ik ben wel kotgenoot van Bart V., maar ik ben geen worsten-vreter. (die andere twee natuurlijk wel!) S.V.
- √ Gezocht: nieuwe kothaas om ons vuilnis op te halen. Binnenbrengen: Maria-Theresiastraat 10.
- √ Te koop: 500 kilo huisvuil (prijs otk). Het ideale geschenk voor de komende feesten (met gratis restantjes kaviaar). Af te halen Maria-Theresiastraat 10.
- √ Gezocht: pintjes aan 20 frank, waarvan sprake was op de betoging.
- √ Beste U2-kennende medemens, u moet niet denken dat Bono & Co de engin zijn die zo'n onnozele zinspelingen kunnen verzinnen. Gewoon puur toeval kan soms ook al genoeg zijn. Groetjes, de Roze Pamper.
- √ Frans Mallema's forever.
- √ Hej J-C! Vi har det skidegodt her i Danmark. God Jul og et godt nytår fra os alle sammen. Wim.
- √ Jag vill har litet spänning i mid liv!
- √ Hoe gaat het met Liesje Pockel? Haar broer is getrouwd, heeft zij al iemand op het oog?
- √ Chiro Joho stelt Lut Van de Pel teleur.
- √ Greet Jaspers is een toffe.
- √ Homojongeren Het Goede Spoor trekt op zondag 28 december naar de grote 'Wel Jong, niet Hetero'-trekaf in Gent, waar jongeren uit heel Vlaanderen naar toe komen. Afspraak in de hal v/h station van Leuven om 9.10 u. Meer info in gesloten neutrale omslag via PB 113, 3000 Leuven-3, tel. 20.06.06.
- √ Aan An in Leuven: groetjes van Gerd in Delft.
- √ Arnaud, is de kerstboom dan echt veel beter dan uw lief? Ik zou toch voor uw sjoeke kiezen. Laat ze maar komen.
- √ Sofie C., should check her mail regularly! Her friend Tom M. also forgets to check. Maybe they check each other and forget the other ones.

JOMEUWISSEN bvba

Alle verhuurvideo-, klank- en lichtmateriaal.

Videoschermen tot 4 m.

DISCOBAR EN CD's met of zonder D.J.

016/201.301

Erkenning vrije verenigingen

De Financiële Controlekommissie der vrije verenigingen (FKK) start de erkenningsprocedure voor vrije verenigingen. Aanvragen tot erkenning moeten ingediend worden op het kantoor van Kringraad voor dinsdag 7 januari om 18 u. De criteria waaraan de aanvraag moet voldoen, evenals de erkenningscriteria zijn te verkrijgen op het kantoor van Kringraad, % Meiersstraat 5 te Leuven, tel. 22.31.09 of 32.37.89, fax 22.01.03, e-mail Kringraad@hal.uylissis.student.kuleuven.ac.be.

Het Besloten Land
trading cards

verzamel ze!

ONVINDBARE KLASSIEKERS

DE AVONTUREN VAN

KOSMIKSKE

1971

BOEK JAN 84

agenda & ad valvas

DINSDAG

20.00 u **TEATER** De doorspeler/Het Zuidelijk Toneel, in K.C. Minnepoort, toeg. 400.

20.30 u **DISCOBAR** Paul Schütze, in het konsert speelt DJ Kuma optonen uit het land van de rijzende zon. Aansluitend is er een barfuil met Japanse Ska, Du Reggae Japonais, Mambo Giapponese & Japanese noise., in het STUC, toeg. 200/300, org. STUC.

20.30 u **KONSERT** Kerstkonsert van het Universitair koor, in St. Jan de Doperkerk, toeg. 200/150, org. Info en reservatie: 23.47.11.

VRIJDAG

20.00 u **KONSERT** Kerstkantate, negentig jaar koristen van Keizersberg, door de koristen Keizersberg en koorschool in Pulchriuidine Twa, in in de abdij Keizersberg, Mechelsestr.

202, toeg. 200/300, org. Koristen van Keizersberg.

20.00 u **KONSERT** Kerstkantate, info 22.41.74, in Abdij Keizersberg, Mechelsestraat, toeg. 300/200.

MAANDAG

15.00 u **KONSERT** Klassieke en moderne jazz, volksmuziek door het Willem Breuker

Kollektief en muzikale clown Toby Rix, in Auditorium Minnepoort, Koning Albertlaan 52, toeg. 250/350, org. Kulturcel Centrum Leuven.

20.30 u **KONSERT** Kerstkonsert door het kamerkoor Tourdion, in de Sint-Jan-de Doperkerk, Groot Begijnhof.

WOENSDAG

14.00 u **FILM** 'Janssen en Janssens draaien een film', Belgische montagefilm uit 1990 van Robbe de Hert en Luc Pien (om 14.00 u en 20.00 u), in in het Vlaams Filmmuseum en-archieff, Vanderkelenstr. 30, toeg. 30/50, org. Stedelijke musea Leuven.

14.00 u **FILM** 'Janssen en Janssens draaien een film', in Vlaams Filmmuseum, toeg. 50/20.

15.00 u **TEATER** Kolbold-Rosa Sommevanck (Nl), in Aud. Minnepoort, toeg. 200/150.

20.00 u **FILM** 'Janssen en Janssens draaien een film', in Vlaams Filmmuseum, toeg. 50/20.

20.30 u **DANS** Marc Vanrumst, in de Naamsstr. 96, toeg. 100/150, org. STUC.

Apolloon

- 18-12 om 21.00 u: Kerst TD, in Waalberg, • 05-01 vanaf 18.30 u Ijshockeywedstrijd voor alle kringen en clubs op Oude Markt.

Crimen

- 17-12 om 22.00 u: Fuif, in Blauwe Kater.
- 18-12 om 20.00 u: Fakbaravond, in De Recker.
- 19-12 om 19.30 u: Kerstententje, in Rudy's Fonduehuisje.

Germania

- 17-12 om 16.00 u: Boetsernamiddag, in Perma.
- 17-12 om 19.00 u: Filmavond, in Praatkamer.
- 17-12 om 19.30 u: Gravis vat, in Fak.
- 18-12 om 16.00 u: Diktee, in Msi 91.10.
- 18-12 om 22.00 u: Retrofuif: verkleeed = gratis, in Lido.
- 19-12 om 14.00 u: Dartstoerndool, in Perma.
- 19-12 om 20.00 u: Free podium.
- 20-12 om 14.00 u: Afficken.

- 16-12 om 19.30 u: Schaatsen, vertrek aan bareel MSI.
- 16-12 om 22.00 u: Pakkefeestavond.
- 17-12 om 19.00 u: Film 'Der blaue Engel', in MSI 00.28.
- 17-12 om 22.00 u: Gocktailavond, in perma.
- 18-12 om 16.00 u: Akademische zitting, in auditorium Zeger Van Hee, De Valk.
- 19-12 om 18.30 u: Kerstfeest, in Alma 2.

Medica

- 16-12 om 22.00 u: Day of the nerds, en daarna Carré, in Doc's bar.
- 17-12 om 20.00 u: Thema-avond: Kindermishandeling, in MTC.
- 18-12 Kerstmarkt, in Doc's.
- 19-12 om 22.00 u: Top 100, in Doc's.

Psychologische Kring

- 18-12 om 22.00 u: Kerst TD, in Lido.

Romania

- 18-12 om 20.00 u: Kerstfeest, in Pangaea.
- 18-12 om 22.30 u: Poëzie-avond, in MSI 91.10.

VRG

- 16-12 om 19.30 u: Cross-fire-debat over justitie tussen Paul Van Orshoven en Bruno Schoenaerts, in MTC, grote aula.
- 16-12 om 20.30 u: Jobbezen en pannelsprek klassieke juridische sektor.
- 18-12 Kerst-TD, in Corso.
- 18-12 Kerstfeest en sneeuw TD.
- 18-12 om 20.00 u: Kerstfeestje, in Alma 2.

DONDERDAG

19.30 u **FILM** 'Ladybird, Ladybird' van Ken Loach met inleiding en nabespreking door een begeleider van Bevrijdingsfilms Leuven, in in het huis voor vrijzinnigen, De Beriostr. 6, toeg. gratis, org. Centrum voor Morele Dienstverlening / Humanistisch Verbond.

20.00 u **KONSERT** Koor en orkest Lemmensinstuut brengt een kerstkonsert o.l.v. Kurt Bikkenbergs, in Konzertzaal Lemmensinst., Herestri. 53, toeg. 200/250, org. Konsertvereniging Lemmensinst.

20.30 u **KONSERT** Kerstkonsert door het Leuven's Universitair Koor o.l.v. Edwig Abrath, in de Sint-Jan-de-Doperkerk, Groot Begijnhof, toeg. 150/200, org. Leuven's Universitair Koor i.s.m. Kultuurkommissie KULeuven.

20.30 u **DANS** Marc Vanrumst, in de Naamsstr. 96, toeg. 100/150, org. Stuc.

Historia

- 18-12 Kerstfeest, in De Kring, Kessel-Lo.

Katechetika

- 17-12 om 19.30 u: Adventsviering, in Kapel Pauscollege.
- 17-12 om 20.30 u: Kerstfeest, in Alma Pauscollege.
- 19-12 om 21.30 u: Oudejaarsfeest, in Tijn.

Klio

Pedagogische Kring

- 18-12 om 19.00 u: "Leaving Las Vegas" en "Dead man walking" (21:00u), in het Aud. Michotte, Tiensestr. 102, toeg. 60/100.
- 19-12 om 21.00 u: PK-avond, in Kaffiaer.

Politika

- 17-12 om 14.00 u: Kasinonamiddag, in Politikakaffee.
- 17-12 om 14.00 u: Stijldansen, in Zwembad Hogeschoolplein.
- 17-12 om 21.00 u: Message-party, in Kafee.
- 18-12 om 14.00 u: Make-up cursus, in raadzaal.
- 18-12 om 20.00 u: Swingkasteel, in MTC.
- 18-12 om 22.00 u: Cocktaillavond, in Politikakaffee.
- 19-12 om 14.00 u: Kwis, in Politikakaffee.
- 19-12 om 21.00 u: Fuif, in Lido.

VTK

- 17-12 om 22.00 u: Barbara TD, met happy hour van 22u-23u, in de Lido.
- 18-12 om 22.00 u: Kerstfeest met gratis vaten, in 't Elixir.
- 29-12 om 10.00 u: Carte Blanche tot 10:30 (elke vrijdag), in 200M.06.

Wina

- 17-12 om 19.00 u: Kerstfeest, kerstidiner (19:00u), Kerst-TD (23:30), in de Waalberg, toeg. 50/170.

Eefje Wentelteefje heeft een vader

Jeroen de Leijer: "Wat is underground? Een strip die niet verkoopt?"

België-Holland: 0-3. Dat komt ervan als je Eric Van Meir (Eric wie?) en Eric Deflandre (Eric wie?) in je verdediging opstelt. De kopbalsterke centrale verdediger Herr Seele (Cowboy Henk) en de wendbare stofzuiger voor het middenveld Steve Michiels (ondermeer Bill en 'De Morgen') werden door de bondscoach schromelijk over het hoofd gezien en het resultaat was navenant. Zo niet de Kultuurraad der Leuvense Studenten, die beide heren vorige zondag uitnodigde voor het België-Hollandstripdebat op de matinee van hun puike Bill-ekspositie, die deze week nog te zien is in het Arenberginstituut. Op het debat hielden de Belgen, niet zonder medewerking van de scheidsrechter, aardig stand, maar toch koos Veto voor het kamp van de tegenstander. Daar trad ondermeer Jeroen de Leijer aan, tegenwoordig terecht succesvol als geestelijke vader van Eefje Wentelteefje.

Eefje Wentelteefje is een beetje een raar geval. Niet alleen combineert De Leijer in zijn strip algemeen menselijk drama met de meest absurde humor, ook grafisch houdt hij zich niet bij één stijl. Maar het meest verwonderlijke is dat de strip zowel onder- als bovengronds een ruime aanhang kent. Zo publiceert De Leijer zowel in het Brabants Dagblad als in het alternatieve Nederlandse strip/kultuur & curiosiablad 'Zone 5300', en is er ook een poppenkast-, techno- en animatiefilmversie van Eefje. Veto sprak met de Clarence Seedorf van de Nederlandse stripscene.

Jeroen de Leijer: «Het eerste boek van 'Eefje' is nu zo'n drie jaar oud. Op basis daarvan heeft men mij dan gevraagd om ook iets voor 'Zone 5300' te maken, dat nu al zo'n twee-en een half jaar verschijnt. Binnenkort moet er overigens een nieuw boek van Eefje verschijnen. Maar er zijn nog wat problemen met het formaat. Zelf zou ik liever een langwerpiger formaat hebben, met drie plaatjes per pagina, maar dat ziet de uitgeverij niet zo zitten. Als je de boeken kwijt wil in de handel dan moet je bijna per definitie op gewoon albumformaat werken. Daar zijn we dus nog niet volledig uit.»

Veto: Je werkt ook samen met Gumbah (Humo) aan het stripblad 'De bedenkelijk kijkende grondeekhoorn'. Daar is in België nog maar weinig over bekend.

Jeroen de Leijer: «Er zijn ook nog wel andere tekenaars bij betrokken. Het is eigenlijk begonnen als buurtblad. Wij wonen namelijk allemaal in dezelfde buurt, en we dachten dat het wel leuk zou zijn om ons materiaal eens te verzamelen. Ondertussen is dat wel enorm uitgebreid, ook Bart Schoofs (van het Bill-kollektief, nvd) komt er nu bijvoorbeeld bij. Maar het blijft

een wat vaag blad, en dat is ook door ons zo bedoeld. We hebben er ook geen marktstrategie voor of zo. We hebben het opgezet als iets dat snel in elkaar te steken is. Gewoon omdat we dat zelf het liefst lezen, van die zelf gemaakte blaadjes, niet te professioneel. Zo ziet het er dan ook uit. Het is voor ons een uitlaatklep. Alles wat we niet kwijt kunnen via de bestaande kanalen, stoppen we daar in. Ik heb het dan niet zozeer over inhoudelijk andere dingen. In de 'Grondeekhoorn' staan vaak meer schetsmatige experimenten. Als je voor een blad werkt, zelf al is het 'Zone', dan nog ga je je tekeningen meer uitwerken. Bij de 'Grondeekhoorn' doen we gewoon onze zin.»

Veto: Daarnaast ben je ook bezig met animatiefilm.

Jeroen de Leijer: «We hebben één filmpje van Eefje Wentelteefje afgewerkt. Het duurt maar anderhalve minuut. Het is inmiddels ook al op TV uitgezonden. Maar dan wel als een itempje binnen een bestaand programma. Nu zijn we aan de voorbereiding bezig van een langer filmpje van ongeveer tien minuten. Als het produktierime wat versneld kan worden, met behulp van de computer, en als er interesse voor zou bestaan, dan kunnen we er misschien zelfs een reeks van maken.»

«Ondertussen zijn we ook met een poppenkast op toer. Volgende week spelen we ergens in een diskoteek in Turnhout. Je kan je dus wel voorstellen dat het toch iets anders is als de gewone poppenkast, hoewel de structuur natuurlijk wel behouden blijft: twee mannen zitten achter een kast en steken poppen in de lucht. Maar ons 'podium' is wel vijf meter breed, en er is licht en geluid. Er komen ook een aantal liedjes in de voorstelling en daar brengen we volgende week een CD van uit. Dansmuziek wordt misschien meer in verband gebracht met een andere grafische stijl: manga of computer graphics, dat soort dingen. Maar persoonlijk zie ik de link tussen Eefje en techno wel zitten. Happy hardcore, moet kunnen. Misschien zit er wel een hit in. De platenmaatschappij wil er alleszins werk van maken. (lacht)»

Revue

«Die verschillende media houden zo'n figuurtje in leven. Het biedt je telkens een andere invalshoek met nieuwe mogelijkheden. Poppenkast spelen is meer een performance, of een revue. Je moet je publiek voortdurend iets te bieden hebben en je moet zwaar de nadruk leggen op de grappen, anders verlies je de belangstelling. Bij het maken van een strip werkt dat toch anders.»

Veto: Maak je binnen je stripwerk ook een onderscheid naargelang van het publiek waarvoor je werkt? De lezers van het Brabants Dagblad zijn immers niet bepaald dezelfde als die van Zone 5300.

Jeroen de Leijer: «Nee. Iets is leuk of niet leuk. Ik zie dat onderscheid tussen underground en mainstream niet zo scherp. Ofwel is iets goed, en dan kan het overal

gepubliceerd worden, ofwel niet, en dan gooi ik het weg. Ik vind het zelfs boeiend om te zien hoe verschillend de reacties op dezelfde strip kunnen zijn. In het Brabants Dagblad staat Eefje in de kinderrubriek en

gebonden aan de konventies van het stripverhaal. Ik lees ook niet zo vaak strips. Een plaatje moet voor mezelf boeiend blijven. Dat is voor mij het enige criterium. Daarom maak ik wel eens graag de dingen door elkaar gooien. Bovendien wil ik af en toe tonen dat ik echt wel kan tekenen. Niet te vaak natuurlijk (lacht). Ik zie mezelf ook niet als een technisch begaafd tekenaar. Maar dan nog, in de muziek leidt het hetzelfde. Een solo mag niet langer dan acht maten duren, anders wordt het vervelend.»

Veto: Eefje gaat overal en nergens over. Waar haal je de inspiratie vandaan?

Jeroen de Leijer: «Er is niet echt een

wordt de strip vooral gelezen door twaalfjarigen, in Zone bestaat het publiek dan weer uit twintigers.»

Eskapisme

«Underground lijkt me sowieso een achterhaald begrip. Er bestaat vandaag zoveel aandacht voor die underground dat je het nauwelijks nog marginaal kan noemen. Wat is underground? Een strip die niet verkoopt? Of een strip die alleen maar in zwartwit verschijnt?»

Veto: Wat vind je dan van een groep als Bill die toch vrij doelbewust voor de marge kiest?

Jeroen de Leijer: «Ik denk dat zij ook wel liever voor een wat groter publiek zouden werken. Sommigen zijn al doorgebroken. Hun werk verdient het alleszins. Hun tijdschrift is prachtig uitgegeven. Maar het afzetgebied blijft klein natuurlijk. Als je zo iets in de Verenigde Staten opzet, heb je heel wat meer mogelijkheden.»

«De mens' staat bij ons centraal, maar ik hecht daar helemaal geen politieke boodschap aan vast. Het is meer een kwestie van graag poppetjes tekenen.»

Veto: In België lijkt het uitgesloten dat een strip als Eefje Wentelteefje in een populaire krant zou verschijnen. In Nederland kan het blijkaar wel.

Jeroen de Leijer: «In het begin waren de reacties nogal divers, maar als je dan na een tijdje een hele reeks Eefje's gepubliceerd hebt, telkens op dezelfde vast herkenbare plaats, dan kunnen de lezers dat beter kaderen en valt het chokoeffect grotendeels weg. Ik vraag me trouwens af of dat in België niet zou kunnen. Alles is hier zo surrealistisch, daar moet toch wel best een strip van te maken zijn? Of misschien is het net omdat de realiteit hier zo surreëel is dat jullie nood hebben aan realistische strips. Dat is ook een vorm van eskapisme (lacht).»

Etspers

Veto: Wat Eefje zo bijzonder maakt, zijn de voortdurende stijlbreuken. Eefje zelf is nogal naïef getekend, andere figuren of elementen zijn grafisch heel sterk uitgewerkt.

Jeroen de Leijer: «Ik voel me niet echt

verhaalstruktuur. Het gaat allemaal nergens heen. De buurt waar Eefje woont, is een buurt. Eefje gaat boodschappen doen in de supermarkt en ze komt weer thuis met boodschappen, kwa verhaal is dat genoeg voor mij. Er worden geen avonturen beleefd. Maar net omdat er niets gebeurt, wordt er wel een zekere spanning geschapen. Want er zou wel eens vanalles kunnen gebeuren. Er hangt voortdurend iets dreigends in de lucht. Dat gevoel probeer ik ook in de achtergrond weer te geven, of in de nevenfiguren, die er vaak totaal anders gaan uitzien.»

Veto: De nadruk ligt bij Eefje meer op het verhaal dan op de tekeningen. Geldt dat voor al je werk?

Jeroen de Leijer: «Nee, ik heb thuis een etspers staan, waarmee ik illustraties maak. Ik heb laait nog een linodruk gemaakt voor het Algemeen Dagblad. Dat vind ik nog wel leuk om te doen, omdat het weer eens wat anders is. Ik vind de grafische illustraties in de dagbladpers vaak nogal beperkt. Meestal blijft het bij een kartoon, terwijl er toch veel meer mogelijkheden zijn. Ken je die stickers die je op een auto tegenkomt, zo'n vlek met dan 'splash' erbij? Daar wil ik wel eens een serie zelf-drukken van maken. Kwa abstrakte kunst kan dat wel tellen, vind ik.»

Veto: Een primitieve, expressieve tekenstijl, zoals die van jou, wordt vaak verbonden met een bepaald maatschappelijk, humaan engagement. Akkoord of niet?

Jeroen de Leijer: «Voor mij gaat dat alleszins niet op. Achter Eefje zit een bepaald politiek gedachtegoed. Als het in mijn strips gaat over iemand die geld tekort heeft dan is dat geen sociale aanklacht, maar eerder iets dat iedereen wel eens overkomt. Denk ik toch (lacht). Ja, natuurlijk is zo'n strip wel figuratief en ben je dan uiteindelijk met iets heel anders bezig dan wat je op de Akademie te zien krijgt. Daar gaat het altijd over zulvere esthetiek en abstrakte kunst. Ze drukken een zwart vlak af en noemen het konsept erachter kunst. 'De mens' staat bij ons centraal, maar ik hecht daar helemaal geen politieke boodschap aan vast. Het is meer een kwestie van graag poppetjes tekenen. Maar om dat nu politiek verantwoord te gaan noemen? Ik had het nog nooit zo bekeken. Het klinkt wel geleerd natuurlijk. Moet ik onthouden. Dan heb ik eindelijk ook eens iets om tegen die konseptuele kunstenaars in te brengen.»

Gert Meesters
Bart Eckhout

De fantastisch mooie expositie 'Billder Stucprize' met werk van het grafisch kollektief Bill en van Jeroen de Leijer is nog tot en met zondag 22 december te bewonderen op de tweede verdieping van het Arenberginstituut, Naamsstraat 96. De toegang is gratis, vooral tussen 10 u en 19 u.

